

# GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 22-222. Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem. Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

## DOLAR = 5 ZŁ. 40 GR.

### Roosevelt stopniowo zdewaluuje walutę o 40 procent 4 i ćwierć miljarda dolarów w złocie przechodzi pod zarząd państwa Oszalałymi wrażeniami oredzia prezydenta w Londynie

LONDYN, 15 stycznia. (Pat.) Prezydent Roosevelt ogłosił dziś oredzie do kongresu, w którym poruszył kapitalne zagadnienia stabilizacji dolara i rezerw złota.

Roosevelt oświadczył m. in.: „Dążeniem moim jest stworzenie stałych rezerw, które będąc w posiadaniu rządu federalnego, pozwolą na ustalenie zdrowej waluty.

Emisja i kontrola nad pieniądzem należy do najwyższych prerogatyw rządu. Pewne przykłady stwierdzają, iż swobodny obieg monet złotych nie jest konieczny.

Jest więc rozsądnym nadanie rządowi narodowemu prawa rozporządzania całą ilością złota poza granicami kraju, Złoto lepiej jest przechowywać w formie sztab, niż monet.

Rząd Stanów Zjednoczonych według obowiązujących ustaw, może objąć w posiadanie złoto, znajdujące się pod kontrolą Federal Reserve Banku. Fakt ten jednak posiada tak doniosłe znaczenie, iż chce się zwrócić do kongresu, aby na mocy specjalnej ustawy nadał rządowi St. Zjednoczonych prawo rozporządzania całym złotem, będącym własnością Ameryki,

i upoważnił rząd do wydawania certyfikatów wzamian za otrzymane złoto.

Rząd, rozporządzając całym zapasem złota w Ameryce, postara się stworzyć rezerwę stałą, której wysokość będzie ulegała zmianie jedynie w tych wypadkach, gdy konieczne będzie wyrównanie bilansów międzynarodowych oraz gdyby tego wymagał ewentualny układ międzynarodowy w sprawie podziału światowego zapasu złota.

Z ustaleniem polityki, polegającej na oddaniu do dyspozycji rządu całego zapasu złota jako podstawy waluty, nadziedzeli moment określenia bardziej dokładnego wartości w złocie dolara amerykańskiego.

Jednakże — oświadcza Roosevelt — z powodu niepewności,

panującej na świecie, przypuszczam, iż nie jest pożądane w interesie publicznym, aby dokładna wartość dolara w złocie była określona już teraz. Prezydent jest upoważniony w drodze ustawy dawecej do obniżenia wartości dolara najwyżej do 50 proc.

Dokładne zbadanie sytuacji każe mi jednak przypuszczać, iż wszelka rewaloryzacja poniżej 60 proc. wartości dawnej dolara nie leżałaby w interesie publicznym. Zalecam więc kongresowi ustalenie na 60% najwyższej granicy rewaloryzacji. Na mocy tych pełnomocnictw proponuję, by korzyści uzyskane przez dewaloryzację zostały użyte na stworzenie funduszu 2 miliardów złotych

na zakup i sprzedaż złota, walut zagranicznych i papierów wartościowych państwowych, zależnie od tego, czego będą wymagały reglamentacja de-

wiz, podtrzymanie kredytu państwa oraz ogólny dobrobyt Stanów Zjednoczonych.

Co się tyczy srebra, które używane jest prawie przez połowę ludności całego świata, i które stanowi również bardzo poważny element struktury monetarnej Stanów Zjednoczonych, Roosevelt oświadcza, iż rząd mógłby użyć srebro, jako podstawę waluty,

jednakże prezydent wstrzymuje się od zaleceń w tym względzie.

#### Piorunujące wrażenie w Londynie

LONDYN, 15 stycznia. (Pat.) Zapowiedź Roosevelta przejęcia na rzecz skarbu państwa wszystkich znajdujących się w Ameryce zapasów złota monetarnego oraz dewaluacji dolara, wywołała

w Londynie olbrzymie wrażenie.

Aczkolwiek liczono się z tem,

że Roosevelt przystąpi przed, czy później, do tej akcji, to jednak w chwili, gdy oświadczył, że do niej przystępuje, giełda londyńska okazała się tak oszołomiona,

że prawie wszystkie tranzakcje zamaryły w oczekiwaniu dokładniejszych informacji z Ameryki, zwłaszcza, co do wysokości dewaluacji dolara.

Jedynie kursy złotych walut a przede wszystkim franka francuskiego były bardzo mocne.

Zapas złota monetarnego, jaki obecnie znajduje się w Ameryce i będzie upaństwowiony, oceniać należy, według obliczeń Banku Anglii, na 4 i jedną czwartą miljarda dolarów.

W Londynie panuje przekonanie, że Roosevelt nie przeprowadzi dewaluacji od razu, lecz będzie dokonywał jej stopniowo.

#### Cel Roosevelta

WASZYNGTON, 15 stycznia. (Pat.) — Wyjaśniając na kon-

ferencji prasowej treść swego oredzia prezydent Roosevelt oświadczył, iż celem tego jest doprowadzenie siły nabywczej dolara do poziomu, sprzyjającego likwidacji długów wewnętrznych.

#### Pierwszy krok

WASZYNGTON, 15 stycznia. (PAT.) — Ogłoszony dziś o godzinie 16-ej urzędowy kurs złota wyniósł jeszcze 34,06 dol. za uncję. W godzinach wieczornych zapowiedziano pólsurzędowo, iż począwszy od dnia jutrzejszego kurs złota wyniósł będzie 34,45 dol. za uncję.

#### Dolar w Warszawie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Już w godzinach wieczornych wiadomości, otrzymane z Waszyngtonu, odbiły się na kursach pozagiełdowych w stolicy. Dolar doszedł do kursu 5,48 przy tendencji bardzo słabej.

## Zarobiliśmy miliard złotych na spadku kursów dolara i funta szterlinga

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowa komisja budżetowa przystąpiła do rozpatrzenia preliminarza długów państwowych.

Referował pos. Hutten - Czapski (BB), podnosząc, że ogólne zadłużenie wewnętrzne wynosi 627,086,515 zł. 17 gr., zadłużenie zagraniczne 3,569,778,374 zł. Ogólne więc obciążenie państwa wynosi złotych 4.196,864,890.—

Spadek walut zagranicznych znacznie zmniejszył nasze zadłużenie zagraniczne, a nawet wewnętrzne. Na pożyczkach dolarowych wskutek spadku dolara skarbu zyskał 939,718,983,68 zł., a na spadku funta 66,424,123,13 zł., czyli łącznie, nie licząc spadku walut skandynawskich, ok. 1.006,143,100 złotych.

Doliczywszy do tej kwoty naszego zadłużenia nominalnego, obliczonego na podstawie stanu faktycznego z dn. 15.VI ub. r., od tego czasu zaciągnięte zobowiązania pożyczki elektryfikacyjnej, „pożyczki narodo-

wej” i bonów inwestycyjnych w łącznej sumie 251,414,500.— zł., uzyskamy ogólną kwotę zadłużenia skarbu na 4.448,277,390.— zł., co na głowę ludności wynosi 134,8 zł.

Na r. 1934,35 preliminowana jest ogólna kwota 194,070,000 zł.; na spłatę długów zagranicznych przewidziana jest kwota 118,908,390 zł., z tego na spłatę kapitału 48,427,470 zł., a na spłatę odsetek 69,910,920 zł. Budżet na r. 1933-34 przewidywał w pozycji długów zagranicznych 275,922,299 zł.

#### Katastrofa kolejowa

PARYŻ, 15.1. — Wczoraj w nocny wydarzyła się katastrofa na linii kolei elektrycznej Paryż — St Germain. Wskutek wadliwej sygnalizacji, idący z Paryża pociąg elektryczny wpadł na stojący na torze drugi pociąg. Siła zderzenia była wielka. Kilka wagonów jest strąconych. 8 osób odniosło obrażenia.

Po załatwieniu sprawy długów rozpoczęła się dyskusja nad tak zwanym funduszem drogowym.

Referował fundusz pos. Szrednicki, który stwierdza, że od zaborców odziedziczyliśmy fatalne drogi. Obecnie posiadamy na 10 tysięcy mieszkańców i 100 klm. kwadratu wytych przestrzeni około 13 klm. dróg bitych, to znaczy 10 razy mniej, niż we Francji, 7 i pół razy mniej niż w Anglii, 4 razy mniej niż w Czechosłowacji i 3 razy mniej niż we Włoszech. Mówiąc o wydatkach na naprawę dróg referent stwierdza, że najczęściej obciążone są drogi w powiecie łódzkim, a najmniej w powiecie nowogrodzkim. Dalej referent zajmuje się sprawą liczby pojazdów mechanicznych i stwierdza, że gdyby Polska chciała dorównać naprzykład Szwecji, gdzie jest jeden pojazd mechaniczny na 41 mieszkańców, to liczba tych pojazdów w nas powinna wynosić 800,000, a tymczasem wynosi tylko dwadzieścia kilka tysięcy.

Zkolei zabrał głos pos. Rozma-

ryn, który w imieniu zainteresowanych kół domaga się odroczenia wejścia w życie ustawy o koncesjonowaniu ruchu autobusowego. Ustawa ta zagraża bytowi i zarobkom wielu biednych ludzi, a koncesje dostaną się w ręce nielachowców, lecz korzystających z rozmaitych wpływów.

Dalej zabiera głos pos. Stanisławski, który między innymi zwraca uwagę, że u nas mamy 8 tysięcy motocykli, podczas gdy w Niemczech jest ich 800.000.

W odpowiedzi minister stwierdził, że nie może odroczyć wejścia w życie ustawy o koncesjonowaniu ruchu autobusowego, że tylko niektóre drogi są koncesjonowane, a na większości wydaje się koncesje bez ograniczeń, chyba, że sam autobus absolutnie nie nadaje się do użytku.

W głosowaniu budżet przyjęto bez zmian.

Jutro posiedzenia nie będzie, wobec wyznaczenia plenarnego posiedzenia sejmku. Następne posiedzenie w środę.



# Szaleniec niemiecki trzeźwieje

## Kokietowanie komunistów i łagodniejszy kurs wobec żydów Hitlerowcy przerażeni są katastrofą handlu, pustką w kasach i klęską na froncie międzynarodowym

BERLIN, w styczniu.

Fala psychozy hitlerowskiej opada. Gorączka narodowa, objawiająca się początkowo w hasłach zwierzających, znacznie zmalała. Antysemityzm stracił swą ostrość i mówią o nim już jedynie ci, którzy odeń ucierpieli. Gdy próba zwalczania „ciasnoty” w pewnych zawodach za pomocą usunięcia z nich żydów została dokonana i gdy okazało się, że „ciasnota” ta zupełnie się nie zmniejszyła, o żydach najwyraźniej przestano myśleć; lekarstwo to pomogło niewiele! Następnie... obywatele zagraniczni nabrali śmiałości do tego stopnia, że pozwalają sobie na rozmowy na ulicach nie po niemiecku! A nawet wzmożony popyt na blondynów, który skłonił szatynów do utleniania sobie włosów, również zanika.

Bardzo trudno oczywiście ustalić PRZYCZYNY OBSERWOWANEGO TRZEŹWIENIA.

Odegrały tu niewątpliwie decydującą rolę dwa czynniki. Zbiorowy szal nie może trwać wiecznie, szczególnie jeśli jest sztucznie wykonywany; moda mija. Drugi czynnik jest bardziej poważnej natury i ma bardziej tragiczny charakter: powszechnie dające się zaobserwować rozczarowanie.

Przedewszystkiem rozczarowane są niziny partyjne. Prawdopodobnie każdy noszący hitlerowski mundur miał nadzieję jeśli nie na objęcie odpowiedzialnego stanowiska, to przynajmniej na stałą pensję. Nie otrzymał ani jednego ani drugiego, choć wciąż jeszcze dostaje gołosłowne przyrzeczenia.

ROZCZAROWANY JEST RÓWNIEŻ OBYWATEL.

Nieustanne podatki w formie „dobrowolnych” ofiar wszystkim bardzo dokuczyły, i wywołują głuche skargi. Poza to wszystkim drożeje, pomimo wyraźnej inspirowanych wiadomości w prasie o potaniu życia, o tem że hitlerowcy wywalczyli nadzwyczajne potanie mieszkań: pokój z kuchnią, z wszelkimi wygodami, wanną, centralnym ogrzewaniem itd kosztuje wszystkiego 20 marek! Obywatel czyta i denerwuje się, ponieważ to jest oczywiste kłamstwo.

**Najnowsza tabela potrąceń na rzecz Ubezpiecz. Społecznych**  
obowiązująca od dnia 1-go stycznia 1934 r.  
już do nabycia w firmie  
**A. J. Ostrowski, S-cy**  
Łódź, Piotrkowska 55.

Poważne zaniepokojenie budzi również polityka szkolna rządu. W celu walki z nadmiarem ludzi o wyższym wykształceniu, w roku bieżącym do szkół wyższych będzie przyjętych jedynie 15 tysięcy osób. Prawie taka sama liczba pozostanie nieprzyjęta. Ojcowie są zaniepokojeni, abiturjenci w rozpacz. Podobna polityka prowadzona jest również w szkołach średnich.

OBROTY HANDLOWE SPADŁY.

Szczególnie ucierpiał ze zrozumiałych powodów przemysł zdrojowski, handel futrami i przemysł obróbki drzewa. Wszędzie redukuje się pensje. Ludność wyraźnie biednieje. Sfery urzędnicze są niezadowolone z powodu zmniejszenia uposażeń, z potrąceń, a także ze względu na to, że władze pod pozorem „odmłodzenia” aparatu, wsadziły na odpowiedzialne stanowiska partyjną młodzież, to znaczy ludzi niedoświadczonych, nieprzygotowanych, a zarówno śmiałych. Jednocześnie uporeczywie chodzą słuchy, że w ostatnich miesiącach ponownie wsiargnęło do urzędów przekupstwo i łapownictwo. W ten sposób skończyłaby się epoka idealizmu hitlerowskiego.

TEATRY ZNAJDUJĄ SIĘ W PEŁNYM UPADKU.

Niektóre teatry są zamknięte, a repertuar pozostałych jest marny i nudny. W tym roku nie było w Berlinie ani jednej premiery, którą można nazwać „wydarzeniem teatralnym”. To też nic dziwnego, że w teatrze „Komedja”, gdzie jeszcze rok temu królował Reinhard, jeden z aktorów, wypowiadając przed publicznością szereg życzeń noworocznych, wypowiedział życzenie, aby do teatru niemieckiego wrócił... Maks Reinhard.

Ale trzeba być sprawiedliwym i przyznać, że są jednak pewne wyniki dodatnie obecnych rządów w Niemczech. Przede wszystkim — PANUJĄCY WSZĘDZIE PORZĄDEK.

Nie można zaprzeczyć, że rząd bardzo szybko zlikwidował rozruchy, co prawda spowodowane przez samych hitlerowców; przyznać trzeba że nie zostało z nich ani śladu. Cały aparat państwowy działa ze zwinnością u Niemców dokładnością, zupełnie niezależnie od tego, kto jest in interesantem — stuprocentowy arytyczek, obywatel zagraniczny, czy nawet wyraźny semita. Prawa, ograniczające żydów, oczywiście nie zostały osłabione ani na jotę, ale nie nadużywa się ich. Przytem

urzednicy zachowują się całkiem correct. Pogardliwe spojrzenia i groźne okrzyki, które były normalnym zjawiskiem jeszcze przed półrokiem, znikły zupełnie, przynajmniej w Berlinie. Znikły również plakaty, zawierające obraźliwą treść pod adresem nie Niemców. Nie widać już brutalności. W stosunku do cudzoziemców daje się zastrzeżenie nawet przesadna uprzejmość, szczególnie w policji, w urzędach podatkowych i ministerstwach.

Drugi pozytywny wynik — to

## Greta Garbo

zabłyśnie wkrótce w najdoskonalszej, fascynującej kreacji p. t.

## „Jaką mnie pragniesz”

Od wielu lat nie było takiego Zachwytu! Entuzjazmu! Sukcesu!

Już w najbliższych dniach olśni Łódź nowa gwiazda Hollywood piękna

## Margaret Sulavan

niezrównany

## John Boles

w superfilmie prod. 1934

ZALEDNIE W CZORAJ

SKUTECZNA WALKA Z GŁODEM

Rozgłośna reklama rządowa o zmniejszeniu się bezrobocia, jest oczywiście nieprawdziwa. A jednak nie widuje się ludzi padających z głodu. Zebrani na jest surowo wzbrowiona. Wędrowni śpiewacy, którzy przez pewien czas zapelniali ulice, zostali bezlitośnie usunięci. Ale po moc w naturze dla biednych postawiona jest wzorowo, a przytem, co należy podkreślić, obsługuje wszystkich bez względu na przynależność rasową. Karioffe, węgiel, kaszę i cukier wydaje się wszystkim a w liczbie osób, obchodzących domy w celach zbiorczych.

SPOTYKA SIĘ RÓWNIEŻ ŻYDÓW.

Oto scenka z życia, która daje pewne pojęcie o tej sprawie:

Do pewnego domu, zamieszkanego przez biedotę, zjawia się człowiek z teczką, odszukuje jednego z mieszkańców i surowo oświadcza: — Należy się panu centnar węgla. Dlaczego go pan nie odbiera?

— Pan się prawdopodobnie omylił? — odpowiada lokator. — Jestem żydem.

— Głupstwo! — mówi z pewnym rozdrażnieniem pan z teczką. — „Pomoc głodującym nie robi żadnej różnicy pomiędzy nieposiadającymi”.

— Niech oddadzą mój centnar komu innemu — odpowiada żyd.

— To niemożliwe! — podnosi głos filantrop społeczny. — Pan musi koniecznie odebrać węgiel. Inaczej jeszcze zaczną mówić, że nie pomagamy żydom...

Trzeci ciekawy moment to KOKIETOWANIE KOMUNISTÓW.

Zniszczeni jako organizacja, są oni jednocześnie przedmiotem usilnych zabiegów ze strony nowego regimenu i nie tylko ich się nie drażni, ale przeciwnie usiłuje się wszelkimi sposobami ich „ugłaskać” i przez kupię hasłami, w których dziwnie łączą się solidarność proletariatu z niewolą społeczeństwa, socjalizm z nacjonalizmem. Ciekawe bardzo, jak skończą się te zabiegi wokół komunistów, ale chwilowo na tym froncie jest cicho i spokojnie. Byłych szeregowców komunistycznych nikt nie rusza, a „dygnitarze” znajdują się albo w więzieniach, albo w obozach koncentracyjnych.

Najbardziej skutecznie potrafiła nowa władza rozprawić się z prasą i zdusiła nawet najmniejszą wolność słowa.

GŁOS LUDZKI W NIEMCZECH ZAMIENIŁ SIĘ W SZEPT.

Całe Niemcy milczą. Oczywiście z wyjątkiem tych, którzy ze względu na swój zawód muszą wypowiedzieć swe zdanie — posłowie, pisarze, dziennikarze, uczeni. Im milczeć nie wolno, muszą mówić, bo od czasów Rzymu cesarów wszystkie dyktatorzy wiedzą, że milczenie czasami dźwięczy, jak krzyk. Oto skąd się rodzą góry nie wolniczych hymnów pochwalnych i oceany pochlebnych słów...

A pomimo wszystko psychoza hitlerowska opada. Dwa czynniki tego zjawiska już wymieniliśmy. Wedle zdania kompetentnych osób istnieje jeszcze trzeci: PRZERAŻENIE SAMYCH WODZÓW!

Osiągnawszy zdecydowane, jakkolwiek mało chlubne zwycięstwo na wszystkich frontach, wodzowie doznali zupełnie niespodziewanej KŁĘSKI NA FRONCIE MIĘDZYNARODOWYM I CO WAŻNIEJSZE — W DZIEDZINIE EKONOMICZNEJ.

Finanse Niemiec są w tej chwili w tak oplakany stan, w jakim jeszcze nigdy nie były. „Wodzowie” zbyt przesadzili w wydatkach na zamówienia wojenne, wykonywane w Gdańsku, w Holandji i Szwajcarii, w wydatkach na wszelkiego rodzaju efektywne inwestycje, jak bogata autostrada, i na wszelkiego rodzaju demagogiczne przedsięwzięcia, których celem było przyciągnięcie serc proletariackich; przytem nie uwzględniono znacznego spadku eksportu i katastrofalnego zmniejszenia wpływów podatkowych. Cała nadzieja w Schachcie i Schmidcie, którzy bez chwili wytchnienia pracują nad finansowym uzdrowieniem Trzeciej Rzeszy, ale narazie... nie osiągnęli jeszcze pozytywnych wyników. Kraj biednieje.

KASY ŚWIECĄ PUSTKAMI. Oto dlaczego dano z góry ciche hasło:

— Uważać na zakrętach, nie unościć się, nie rozdrażniać cudzoziemców i nie nadużywać na przyszłość psychicznej infekcji.

D. P.

Zgon znakomitego skrzypka



Paweł Kochański zmarł po dłuższej chorobie na raka w New-Yorku.

Wyjazd min. Becka do Genewy



P. minister spraw zagranicznych Józef Beck wyjechał do Genewy na sesję rady ligi narodów, której przewodniczy. Z p. ministrem wyjechała do Genewy jego małżonka p. Jadwiga Beckowa.

Na zdjęciu p. minister Beck z małżonką w oknie wagonu.



### Uwięzienie pos. Smoły

Z Warszawy donoszą:  
Pos. Smoła, członek stronnictwa ludowego, skazany na dwa lata więzienia za przemówienie, wygłoszone na jednym z wieców został wczoraj aresztowany w Warszawie i odstawiony do więzienia mokotowskiego, gdzie ma odbywać karę.

Pos. Smoła skazany został bez pozbawienia praw, a więc będzie nadal pobierał djety. Jest on poślem od początku istnienia sejmu bez przerwy.

### P.P.S. żąda amnestji

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:  
Klub PPS zamierza wnieść do sejmu projekt ustawy amnestyjnej. Oczywiście ma to tylko znaczenie demonstracyjne.

### 11-letni chłopiec mimowoli zastrzelił braciśzka

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W jednej z will pod Warszawą w mieszkaniu inż. Pawła Mościckiego miał wczoraj miejsce niezwykle tragiczny wypadek.

Dwaj chłopcy, pozostawieni pod opieką służącej, bawili się wyciągniętym z szuflady rewolwerem. Starszy z nich, 11-letni, zarepował rewolwer, wystrzelił i położył trupem swego 5-letniego braciśzka.

### Gubernator Indochin zginął w katastrofie samolotowej

PARYŻ, 15.1. (Tel. wł. „Głosu Porannego”). — Pod Newers wydarzyła się straszna katastrofa samolotowa, w której zginęło 6 osób. Samolot „Emeraude” z niewyjaśnionych przyczyn spadł ze znacznej wysokości, poczem nastąpił wybuch zbiornika z benzyną. Z pod szczątków samolotu wydobyto zwłoki 6 osób, wśród których znajdował się gubernator Indochin, Pasquier.

### Lewica zwycięża na prowincji w Hiszpanji

PARYŻ, 15.1. (PAT) — Z Barcelony donoszą: Wczoraj po południu w różnych punktach miasta doszło do drobnych incydentów. Aresztowano 28 osób. Wybory samorządowe w Barcelonie przyniosły zwycięstwo koalicji partji lewicowych. Również we wszystkich większych miastach na prowincji odniosła zwycięstwo lewica.

# Wykrety komisarza policji

## Konajacemu już Stawiskiemu wyrwał z ręki rewolwer, aby nie strzelił do siebie po raz drugi

PARYŻ, 15 stycznia. (Pat.) — W dniu dzisiejszym władze bezpieczeństwa przesłuchały licznych świadków w sprawie oszustw Stawiskiego.

Szczególniejszą wagę przywiązują do przesłuchania współpracownika Stawiskiego, niejakiego Voix, i jego kochanki, Almeras. Para ta towarzyszyła Stawiskiemu w jego wycieczce do Chamonix. Byli oni świadkami ostatnich chwil Stawiskiego.

Pani Stawiska zaprzeczyła dziś wiadomości, jakoby w pokoju samobójcy znalazła drugą kulę rewolwerową. Nie zmniejsza to jednak jej wątpliwości co do faktu samobójstwa.

Gdy bowiem weszła do pokoju, w którym leżał z przestrzeloną głową Stawiski, zwróciła m. in. uwagę na porzucony na łóżku rewolwer. Komisarz policji oświadczył, iż broń wyjęto z ręki samobójcy w obawie, aby po raz drugi nie strzelił do siebie. To wyjaśnienie może wzbudzić poważne podejrzenia.

Lekarz Janin, który pierwszy udzielił pomocy ciężko rannemu, twierdzi, że był wezwany do Stawiskiego o godz. 16 i przybył do willi w pięć minut potem. Po udzieleniu pierwszej

pomocy, zażądał przewiezienia Stawiskiego do szpitala. Zgodna na to nadeszła o godz. 16.30. Formalności śledcze i dokonanie zdjęć fotograficznych opóźniły jednak transport rannego. W szpitalu Stawiski znalazł się dopiero o godz. 17.30.

Dr. Janin stwierdza dalej, że znaleziono ślady jednej kuli i że wszystkie oznaki wskazują, iż Stawiski istotnie popełnił samobójstwo. Dr. Janin wyraża jednak zdziwienie, że wyrwane broń z ręki Stawiskiemu, w obawie, by nie strzelił do siebie powtórnie, w chwili, gdy był on faktycznie w stanie agonji.

### Zaniedbania służbowe

PARYŻ, 15 stycznia. (Pat.) — Dochodzenia administracyjne w sprawie błędów i zaniedbań służbowych w aferze Stawiskiego posuwają się naprzód. Specjalna komisja stwierdziła już winę poszczególnych osób i w najbliższych dniach domagać się będzie zastosowania względem nich sankcji. Komisja doszła do wniosku, że pewne czynniki administracyjne nie tylko nie wykazały koniecznej inicjatywy, ale zlekceważyły obowiązki służbowe, dowodząc braku poczucia odpowiedzialności.

### Dep. Bonnaure — paserem

PARYŻ, 15 stycznia. (Pat.) — Wydany w związku z aferą Stawiskiego przez parlament dep. Bonnaure był przesłuchany dziś przez sędziego śledczego, który mu oznajmił, iż będzie on pociągnięty do odpowiedzialności za paserstwo.

Bonnaure przebywa dotychczas na wolnej stopie, pozostaje jednak pod stałym dozorem dwóch inspektorów policyjnych. Po śledztwie dep. Bonnaure odjechał z Bayonne do Paryża.

## Pogrzebana tajemnica

### Lubbeego pochowano wczoraj na cmentarzu więziennym w Lipsku

LONDYN, 15.1. (PAT) — Korespondent Reutera w Lipsku donosi, że dziś rano na cmentarzu więziennym sądu apelacyjnego pochowano zwłoki Van der Lubbeego.

Przy ceremonji tej obecni byli tylko konsul holenderski w Lipsku oraz brat stryjeczny i szwagier Van der Lubbeego. W pogrzebie nie wziął udziału żaden duchowny. Ceremonję zakończył grabarz, który odmówił modlitwę nad grobem.

Korespondent Reutera zaznacza, że ze zwłokami Van der Lubbeego pochowano na wielki tajemnicę portu Reichstagu, prawdopodobnie jedną z najpotworniejszych tajemnic świata.

popelniał w sobotę w swej celi więziennej samobójstwo.

### Wyrodni rodzice

PILA, 15.1. (PAT) — Sąd przysięgłych w Gorzowie skazał na śmierć 33-letniego robotnika rolnego, Franza Spöhra oraz jego 21-letnią żonę za zabicie 5-miesięcznego dziecka. Powodem zabójstwa był fakt, że Spöhr stracił pracę i chciał wrócić do Berlina, w esem dziecko było mu przeszkodą.

### Ludendorf nie chce

BERLIN, 15 stycznia. (PAT) — Według obiegających pogłosek, młode rodzinne czynniki narodowo-socjalistyczne zwróciły się ostatnio do gen. Ludendorfa, proponując mu objęcie wysokiego stanowiska wojskowego. Gen. Ludendorf miał kategorycznie odrzucić wszelkie czynione mu propozycje.

### Samobójstwo skazańca

BERLIN, 15 stycznia. (PAT) — Według ogłoszonego komunikatu skazany na śmierć komunista Stefan Kaptur, oskarżony o zabójstwo członka szafety ochronnej,

### Hitlerowski rząd w Gdańsku

Sąd gdański skazał dziś polkę, Klarę Brzoskowską, zamieszkałą w Zopotach, na 6 miesięcy więzienia za to, że czytając w domu „Gazetę Polską” na zapytanie swej sublokatorki, członkini organizacji hitlerowskiej, co pisze prasa polska o wypadkach w Niemczech, odpowiedziała, że dzienniki polskie podają głosy prasy światowej o tem, że Hitler jest z pochodzenia żydem i że właściwym sprawcą podpalenia Reichstagu był Goering.

Sąd wydał równocześnie nakaz natychmiastowego aresztowania oskarżonej.

Brzoskowska jest matką trojga dzieci w wieku od 5 — 9 lat. Jest ona obywatelką gdańską. Najciekawsze jest to, że wypadek miał miejsce przed pół rokiem, a sublokatorka doniosła o nim policji dopiero teraz, gdy Brzoskowska wy mówiła jej mieszkanie.

## Trzęsienie ziemi w Indiach

### Liczba ofiar wynosi kilkudziesięciu zabitych i kilkuset rannych

#### Liczne miasta bengalskie uległy zniszczeniu

LONDYN, 15.1. (PAT) — Dziś o godz. 9-ej 1930 sejsmografy londyńskie obserwatorium w Greenwich zarejestrowały gwałtowne trzęsienie ziemi w odległości mniej więcej 5000 mil. Później okazało się, że trzęsienie ziemi nawiedziło o godz. 2.45 według czasu lokalnego prowincję Indji brytyjskich Bengal.

W Kalkucie trzęsienie ziemi trwało 3 minuty i wyrządziło poważne szkody. M. in. częściowo zniszczeniu uległ budynek sądu najwyższego, kościół katolicki i gmach „Imperial Bank”.

W sądzie najwyższym podczas podziemnego wstrząsu odbywała się rozprawa apelacyjna o zmianę wyroku śmierci na 2-letni więzienie, skazanych z powodu zamachu bombowego, dokonanego przez nich. Rozprawę przerwano, ale gdy wstrząs się skończył, sędziowie powrócili do sądu, apelacja została odrzucona i wyrok śmierci zatwierdzony.

Gorzej jeszcze, niż w Kalkucie, odczuło wstrząs w Jamalpur w północnej części Bengalu, gdzie trzęsienie ziemi trwało 5 minut. Cała stacja kolejowa w Jamalpur zawaliła się.

Kilkanaście osób poniosło śmierć, w tej liczbie żony i dzieci pracowników kolejowych.

BOMBAJ, 15.1. (PAT) — Według ostatnich wiadomości w trzęsieniu ziemi, które nawiedziło północne Indje utraciło życie 25 osób, a 200 jest rannych. Najbardziej uciążliwym miastem: Benares, Lucknow, Patnampur, Jamalpur i Patna. Zwłoki licznych ofiar katastrofy znajdują się jeszcze pod gruzami domów.

## Rosja spłaciła 60 procent sum, które była dłużna zagranicy

NOWY JORK, 15.1. — Korespondent „New York Times”, Duranty, miał rozmowę ze Stalinem w sprawach sowieckiej polityki bieżącej.

Stalin oświadczył, że ZSRR mógłby popierać ligę narodów, gdyby zwalczała ona wojnę i broniła pokoju.

Co do projektu włoskiego w kwestji reformy ligi narodów, Stalin podniósł, że rząd sowiecki nie otrzymał jeszcze od rządu rzymskiego żadnej konkretnej propozycji w tej sprawie.

Niebezpieczeństwo akcji wojennej

Japonji zmusza Rosję do bronięcia się.

W stosunkach gospodarczych z zagranicą Stalin zaznaczył, że Sowiety są obecnie mniej zależne od Niemiec, aniżeli poprzednio.

Stalin twierdził dalej, że obecnie zadłużenie Sowietań wobec zagranicy wynosi ogółem 450 milj. rb., gdy dwa lata temu cyfra ta stanowiła 1,400 milionów rubli.

Głównymi zadaniami polityki sowietkiej na bliższą przyszłość są: 1) wzmoczenie wymiany towarowej pomiędzy miastem a wsią i 2) rozwój transportu kolejowego.

## CASINO

Dzisiaj i dni następnych!

Najwybitniejsze sławy ekranu

JOAN CRAWFORD  
GARY COOPER

poraz pierwszy razem w filmie

## Dzisiaj żyjemy

Nadprogram: Aktualności.

Na I i II seans ceny niższe.

Dzisiaj pocz. o g. 4-ej

### Tunel pod Mont Blanc

AOSTA, 15.1. (PAT) — Rada prowincjonalna rozpatruje obecnie szereg projektów, dotyczących budowy tunelu pod Mont Blanc. Uskutecznienie budowy tunelu długości 12 km. przyspieszyłoby komunikację pomiędzy Piemontem a Genewą, gdyż z Courmayeur do Genewy normalne pociągi przybywałyby w ciągu 3 godzin. Jak wiadomo, już w 1836 r. projektowano wybudowanie tunelu pod Mont Blanc, lecz urzeczywistnienie projektu nie doszło do skutku z powodu kryzysu finansowego.



## Konglomeratem wstecznicstwa jest nowa konstytucja austriacka

WIENIEN, 15.1. (Tel. wł. „Głos Porannego”). — Ogłoszony w dniu dzisiejszym projekt nowej konstytucji austriackiej jest dokumentem niezwykle interesującym. Artykuł i projektu rozpoczyna się od słów: „W imię Boga Wszechmogącego, od którego pochodzą wszelkie prawa, otrzymuje lud austriacki niniejszą konstytucję”. Projekt ustanawia 4 izby: 1) Rada gospodarcza, 2) Rada krajów

związkowych, 3) Rada państwa i 4) Rada dla spraw kulturalnych. Tylko ta ostatnia ma pochodzić z wyborów, przyczem powszechne i równe prawo wyborcze ma być zniesione. Jako podstawę państwa, projekt ustanawia 6 stanów: 1) rodzinny i wychowawczy, 2) duchowny, 3) wolne zawody (artyści, literaci, dziennikarze), 4) urzędniczy, 5) lekarski, 6) prawniczy.

## Pomoc uczyonym uchodźcom

Polski komitet zorganizował się w Warszawie

W sali posiedzeń senatu uniwersytetu warszawskiego odbyło się zebranie organizacyjne Polskiego Komitetu Pomocy Uchodźcom.

Przewodniczący b. marszałek senatu prof. J. Szymański w przemówieniu inauguracyjnym dał wyraz uczuciom, nurtującym społeczeństwo polskie wobec katastrofy dzisiejszej, która tysiące uczonych pozabawiła pracy, ojczyzny i bytu. Społeczeństwo nasze, podejmując akcję pomocy uczyonym, postępuje w myśl swoich odwiecznych tradycji liberalizmu i gościnności, wykazując jednocześnie swą solidarność z całą kulturalną ludzkością. Po-

wstały w Genewie „Comite International pour la placement des intellectuels refugies” świadczy o tem, że sprawa uczonych i badaczy pozabawionych wskutek przewrotu społecznego placówek naukowych, przerasta ramy zagadnień lokalnych.

Każdy uczyony wczuć się może najlepiej w tragedję twórcy, pozbawionego możności twórczenia, usunięcia zaś od pracy tysięcy często nie tylko wybitnych, ale nawet genialnych uczonych, musi wstrząsnąć postępową naukę o dziesięciolecia.

Polski komitet pomocy uczyonym uchodźcom liczy jedynie na fundusze, zdobyte drogą ofiarności publicznej w kraju i zagranicą. Zamierza on umożliwić w ten sposób przynajmniej kilku wybitnym badaczom kontynuowanie pracy w przekonaniu, że spełnia nie tylko obowiązki wobec pokrzywdzonych, ale że zwiększy tem samem dorobek naukowy w Polsce.

Zebrań wyłoniło komisję wykonawczą w celu opracowania dokładnego planu akcji oraz komisję finansową.

Na czele komisji wykonawczej stanął prof. Szymański, zaś przewodnictwem w komisji finansowej przyjął p. minister A. Zaleski.

### ULGOWE BILETY.

Komisja kult.-ośw. przy bibliotece im. Borochowa (Al. Kościuszki nr. 9, tel. 191-05), wydaje ulgowe bilety na sztukę „Ivar Kreuger” oraz na wszystkie wogóle przedstawienia teatru miejskiego.

Bilety ulgowe do kin są stale ważne. Nabywać je można w sekretarjacie biblioteki (Al. Kościuszki nr. 9, tel. 191-50) codziennie od godz. 10 rano do 2 po poł. i od 4 do 10 wieczór.

## Po 17-tu latach

Przypomniana tragedia fortu Vaux



Odcinek frontu w pobliżu wioski i fortu Vaux pod Verdun, był może najwięcej poruty granatami ze wszystkich placów boju.

W roku 1917, kiedy walki pod Verdun dochodziły do niesłychanego napięcia, niemiecy dla zaopatrzenia w żywność i materiał wojenny zdobytego fortu Vaux i okolicy, zbudowali podziemny chodnik z licznymi rozgałęzieniami. Wszelka komunikacja wierzchem była wówczas niemożliwa z powodu huraganowego ognia, który trwał dniem i nocą. O chodniku tym wiadano trudno jednak była natrafić na wejście.

Kilka dni temu adiutant w stanie spoczynku, Lamand, który oddawał go szukać, wpadł na jego ślad i odkopał wejście.

Jak się okazało po zbadaniu, jest on długi na wiele kilometrów i schodzi na 35 metrów pod ziemię. Zastano wszystko tak, jak Niemcy w swej pospiesznej ucieczce zostawili. W podziemnych pokojach na stołach znaleziono zbutwiałe puszki konserw mięsnych napół zjedzone, broń, karabiny, hełmy stalowe, maski gazowe i rozmaity materiał wojenny.

Długie miesiące upłynęły, zanim cały chodnik zostanie zbadany. Nie wątpliwie jednak podziemne to przejście, które kiedyś prowadziło do środkowego punktu największej bitwy świata, powie nam wiele o cierpieniach ludzkich i mękach, jakie przeżyli żołnierze wielkiej wojny w piekle verduńskim.

# Dyrektor browaru skazany

Półtora roku z zawieszeniem za niedbalstwo, które spowodowało katastrofę w firmie „Haberbusch i Schiele”

Z Warszawy donoszą: Sąd okręgowy ogłosił wczoraj o godz. 12.15 wyrok w procesie o katastrofę, przy ulicy Krochmalnej w browarze. Sąd skazał dyr. Oppenheima na półtora roku więzienia z zawieszeniem wykonania kary. Pozostałych dwu oskarżonych, Goszczyńskiego i Czernego, uniewinniono.

Przewodniczący Posemkiwicz w ustnym uzasadnieniu stwierdził, iż sąd uznał dyr. Oppenheima

winnym niedbalstwa, które polegało na tem, że jako członek zarządu, mający pod swoją opieką dział administracji wewnętrznej, przeróbek i remontów,

nie zapobiegł przeciążeniu składowi jęczmieniem, wiedząc, o nadmiernem jego nagromadzeniu, nie powołał fachowców i nie poczynił niezbędnych zabiegów, zapewniających bezpieczeństwo.

Na podstawie całokształtu i okoliczności sprawy, a w pierwszym rzędzie

na podstawie orzeczenia 7 ekspertów, sąd doszedł do przekonania, że bezpośrednią przyczyną katastrofy były zarządzenia dyr. Oppenheima, który polecił sypać jęczmień na ścianę szczytową niedostatecznie odporną, a ponadto zarządził wykonanie w 1930 roku konstrukcji wzmacniającej.

Wprawdzie konstrukcja ta nie miała wpływu na katastrofę, a przynajmniej brak w tym względzie danych, jednak sam fakt wydania przez dyr. Oppenheima zarządzeń w tym kierunku stwierdza jego winę, bowiem jest to dowód, iż dyr. Oppenheim

orientował się co do zbytłego przeciążenia składowi.

rozumiał konieczność poczynienia wzmocnień, jednak wbrew przepisom budowlanym nie po-

\*\*\*\*\*

**SALA FILHARMONJI**

Tel. 213-84.

Niedziela, dnia 21 stycznia

o godz. 4-ej popoł.

**WIELKI KONCERT POPOŁUDNIOWY**

Wykonawcy:

**Marceli NEUMILLER**

14-letni skrzypek wirtuoz

**LIII KOROCZYNSKA**

pianiatka-laureatka Wyższej Szkoły Muzycznej im. Szopena w Warszawie

W programie: Czajkowski. Moszkowski-Sarasate. Bloch. Zarzycki. Mozart. Chopin. Debussy. Liszt. Paganini. Liszt i inni.

Bilety od 1 zł. do 5 zł. do nabycia w księgarni K. Neumillera, Piotrkowska Nr. 61 oraz w kasie sali Filharmonji

\*\*\*\*\*

**FOTOGRAF PRASOWY**

**ROSS**

6-go Sierpnia 9

(SPINKS) róg Wolszański

\*\*\*\*\*

Wykonuje zdjęcia prasowe, z uroczystości, sportowe, grupowe,

wnętrza, wystawy sklepowe, kopje obrazów, katalogi i t. p.

**po cenach b. niskich!**

\*\*\*\*\*

wołał do tego fachowców, lecz wydał zarządzenie na własną rękę.

Zdawał sobie zatem sprawę co do grożącego niebezpieczeństwa, nie mógł zresztą nie wiedzieć o zewnętrznych oznakach sygnalizujących możliwość katastrofy. Ponadto dyr. Oppenheim

nie zgłosił robót do inspekcji budowlanej,

która mając wiadomość o projektowaniu konstrukcji poczyniłaby odpowiednie badania.

Jakkolwiek wśród czterech członków zarządu browaru nie było formalnego podziału funkcji, to jednak faktyczny nadzór nad administracją wewnętrzną i stanem budynków należał do dyr. Oppenheima, ten zaś ograniczał się jedynie do wskazówek, udzielanych

przez współoskarżonego Czernego, człowieka, nie posiadającego prawa do prowadzenia robót.

Przy wymiarze kary sąd wziął pod uwagę fakt zaspokojenia przez browar pretensji ze strony rodzin ofiar oraz zachowanie się dyr. Oppenheima po katastrofie i na rozprawie, co doprowadza sąd do wniosku, że

wystarczy sam moralny ciężar wymierzonej kary.

Wobec tego wykonanie kary zostało przez sąd zawieszono.

Co do pozostałych oskarżonych sąd nie ustalił, by ponosili oni odpowiedzialność za zarządzenia, których byli bądź wykonawcami, bądź też nie mieli wpływu na kwestję bezpieczeństwa budynków browarnych.

## Pierwsze spędzenie płodu

na koszt skarbu państwa

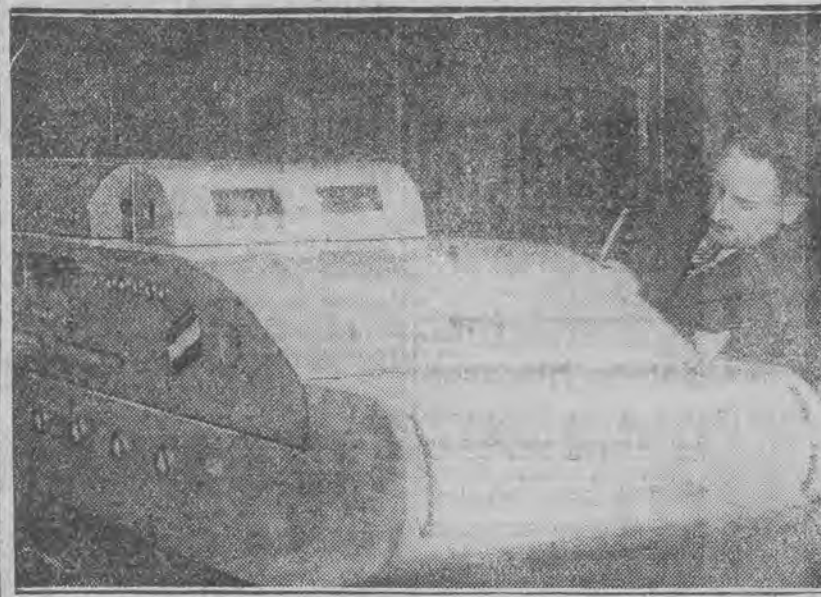
Po raz pierwszy od czasu wprowadzenia nowego kodeksu karnego wydarzył się wypadek dokonania operacji przzerwania ciąży za zgodą władz.

Chodzi o 14-letnią dziewczynkę, która padła ofiarą znievolenia. Sprawa przeciwko urodzicielowi toczy się w urzędzie prokuratorskim. Rodzice poszkodowanej zwrócili się do urzędu prokuratorskiego z prośbą o wyrażenie zgody na prze-

rwanie ciąży. Urząd prokuratorski zgodę taką wydał, opierając się na art. 233 punkt B., który przewiduje bezkarność spędzenia płodu, gdy chodzi o osobę, na której dokonano przestępstwa.

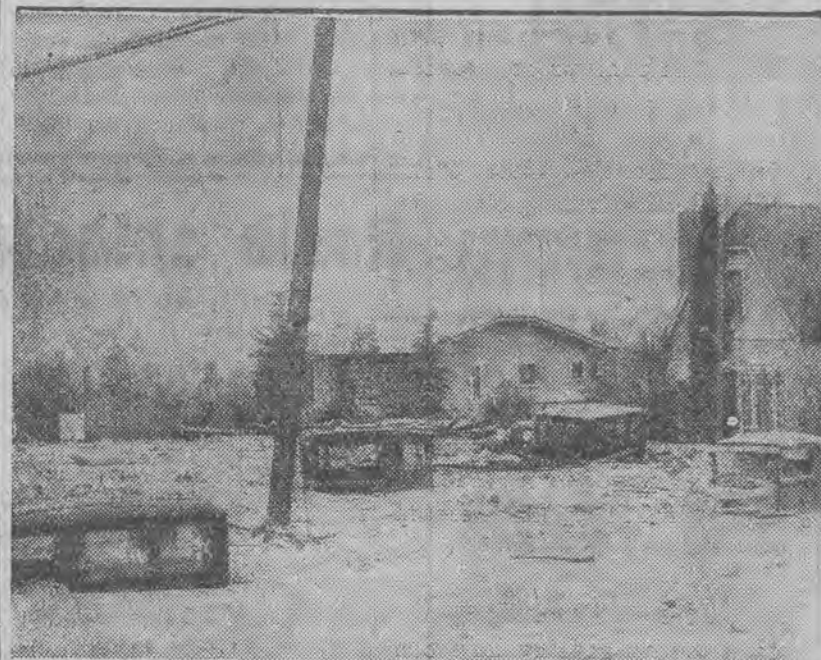
Prokurator warszawskiego sądu okręgowego wydał więc zaświadczenie dla władz lekarskich i po raz pierwszy przeprowadzona zostanie operacja na rachunek skarbu państwa.

## Nowy model statku-latarni morskiej



Wynalazca holenderski M. Stoel skonstruował zupełnie nowy typ pływającej latarni morskiej.

## Katastrofalna burza śniegowa



naświetla północną Amerykę. Na zdjęciu widziny zasypane śnieżeczeko ze szczątkami samochodów.



# Kradną w Polsce, ale mniej...

## Dość u nas grasuje podejrzanych aferzystów i oszustów

Afera Stawiskiego we Francji, która poruszyła tam wszystkie dziedziny życia, poczynając od rządu, a skończywszy na ulicy, — odbiła się głośnie echem w całym świecie, a już niemałego hałasu narobiła w t. zw. świecie wielkiego kapitału. Istotnie, ten świat spotyka ostatnio cios za ciosem: Kreuger, jeden z największych potentatów finansowych, kończy życie śmiercią samobójczą — piętnem oszusta...

Słynny milioner amerykański, Insull, aresztowany pod zarzutem malwersacji i oszustw...

Teraz — Stawiski. Człowiek, który obracał milionami tak, jak my obracamy nikłą sumą srebra, człowieka, którego nazwisko przez wiele czołowych osobistości świata wielkich kapitałów wymawiane było nieledwie ze czcią — popelnia (oficjalnie) samobójstwo i ginie zgilotynowany przez opinję zdrowego odłamu społeczeństwa.

Czy te, i podobne, a tak liczne ostatnimi czasy wypadki, nie dowodzą, że w tym „wielkim świecie” zaczyna panować niebezpieczna zgnilizna? Ze ludzie, stojący na wyżynach sławy i bogactwa, w gruncie rzeczy okazują się mizernymi istotami, które tylko spryt i spekulacja wyniosły ponad otoczenie? I że niezbyt bezpieczne jest dawać tym ludziom taki posłuch i okazywać im tyle dowodów zaufania, jak to jest w zwyczaju — niestety i u nas!

W Polsce nie mieliśmy i nie mamy, Bogu dzięki, aferzystów na miarę Kreugera i Stawiskiego. Nie znaczy to, żeby brakowało do takich ról kandydatów. Ci — są zapewne, natomiast brakuje tych wielomilionowych sum, jakie w krajach bogatszych od nas oszuści wydłubali dość łatwo. Ale mamy aferzystów o mniejszej skali, zato niemniej od tamtych niebezpiecznych. Aferzyści ci grasują po całej Polsce. Hej! mieliśmy w Polsce podstępnych bankructw, ile korzystnych dla przedsiębiorców upadłości! Ludzie, którzy „oficjalnie” nie mieli grosza przy duszy, prywatnie — na zakonspirowanych kontaktach posiadali grube tysiące i śmieli się w kufak ze swoich ofiar. Co najsmutniejsze, to fakt, że ofiarami padli najczęściej ludzie świata pracy. Weźmy chociażby pamiętną historję bankructwa lombardu war-

szawsko-gdańskiego!! Zgarniał zastawy, operował cudzą gotówką, aż wreszcie załamał się, narażając tysiące swoich klientów na bardzo poważne straty. Czy to kryzys może spowodował krach instytucji? — Gdzież tam! Prostu, zbyt „swawolne” dysponowanie gotówką...

Pomniejszych typów z rodziny oszustów — można w Polsce liczyć na setki. Taki np. „dostojnik” z Pragi Czeskiej, który całą Gdynię poruszył urządzeniem Wystawy polsko-czeskiej, a potem hulał z damami na Helu tak długo, dopóki go policja za kark nie ujęła...

Taki „anglik”, który pona-

bierał setki osób w związku z wydaniem „dziela” i przewodnika po Polsce — dla Anglików...

Taki adwokat, który przepuścił windykowane dla klientów spadki amerykańskie i pokutuje dziś w więzieniu... Taki rejent, który zarobił krocie na defraudacji i fałszerstwach przy parcelacji, a teraz dzieli los mecenasa... Taki inżynier, który z budowy gmachu dla państwa chciał uczynić drugą Panamę...

Któżby ich zresztą wszystkich zdolał złiczyć, tak małych jak i dużych złodziei grosza publicznego i prywatnego!

Jednak, mimo szeregu smutnych doświadczeń, podziwu-

godna jest łatwość, z jaką aferzyści pozyskują sobie zaufanie niektórych czynników i jak to zaufanie potrafią świetnie wykorzystywać! W wielu wypadkach tam, gdzie uczciwy, sumienny, prawy obywatel — dla załatwienia drobiazgu musiałby zużyć bardzo wiele czasu i energii — pan o „nazwisku” i firmie „człowieka z grubą forszą” załatwi w mgnieniu oka sprawę nierównie ważniejszą.

Czy nie czas przeto byłby o trząsnąć się z uroku, jaki wywierają ci panowie na niektórych nawet wysoko postawionych osobach?

Przysłowie: „mądry polak po szkodzie” powinno raz na reszcie i bezpowrotnie stracić u nas na aktualności...

## Katastrofa kurjera wiedeńskiego która cudem nie stała się tragedją

Onerdaj wieczorem o godz. 18 min. 10 na stacji Pruszków odstawał „obróbkowy” parowóz puste wagony na ślepy tor. W pewnym momencie na przejeździe zabitym przedmiotnym śniegiem, wykołubił się jeden wagon, pociągając za sobą trzynaście następnych.

Wskutek niedostatecznej obsługi przy przetokach, maszynista nie zauważywszy pohał dalej skład. Wykolejone wagony przesunęły się po zmarzłej ziemi aż do szyn toru głównego. Akurat w tym momencie przebiegał stacją pociąg pociągowy Nr. 1 do Krakowa i Wiednia.

Idący pełnym biegiem parowóz tegoż pociągu uderzył w bok towarowych wagonów gruchocząc prawie wszystkie czternaście sztuk. Rozległ się przeraźliwy trzask i brzęk tuczonych szyb, ale już gwałtownie zahamowany kurjer stanął. Wśród pasażerów powstała wielka panika.

Ludzie chwytały za rączki hamulca bezpieczeństwa i pomimo, że pociąg stał, zrywały plomby. Z pulmanów wyskakiwano gremjalnie, to znów można było zaobserwować po dręcznych chowających się w bezmyślnym strachu pod lawki siedzeń. Dzięki temu, że

ciężkie pulmany w szybkim biegu natrafiły na lekkie bo puste węglarki

miały możność odrzucić je. O ile jednak poważniejsze rozmiary przybrała katastrofa, gdyby towarowe wagony były naładowane. Z pasażerów cudem nikt nie poniósł szwanku, jeden tylko radio-operator wywichnął rękę. Natomiast mu siano zmieniło uszkodzony parowóz. Pomimo 3-godzinnej opóźnienia nie zdołano z pobliskiej Warszawy sprowadzić nowego składu, tak że

podróżni zmuszeni byli kontynuować dalszą podróż w wagonach z wybitymi szybami.

Szczególniej silnie ucierpiał bran-

kard, któremu zmiotło drzwi i poruchotało okna. Tak samo i u wagonu restauracyjnego potrzaskalo szczyt wraz z oknem i drzwiami, pozatem dość poważnie ucierpiał ostatni pulman, w którym wyblitych zostało trzy czwarte szyb. Pociąg przedstawiał niesamowity widok. Pognieciony brankard i wozy z podziurawionymi bokami i potuchczonemi szybami — wszystko to wskazywało na

niebezpieczeństwo, jakiego podróźni cudem uniknęli.

Z trudem miejscowe władze w Pruszkowie zdołały nakłonić pasażerów do kontynuowania tak niespodziewanie przerwanej podróży. Po prowizorycznym uprzątnięciu wagonów pociąg odszedł w dalszą drogę z 3-godzinnym opóźnieniem. Prawie do rana ruch pociągów odbywał się jednym torem z powodu czego pociągi osobowe i pospieszne przychodziły do Kuluszek z blisko kilkugodzinnym opóźnieniem. Dopiero nad ranem przywrócono normalną komunikację.



### Skradziono... wieloryba

W cyrku Lewisa, w Chicago, popełniono niezwykłą kradzież: skradziono wieloryba! Wieloryb, rzadki okaz t. zw. czarny kaszalotów, załadowany był do wagonu - basenu, długiego na 10 metrów, w którym pływał sobie o tyle o ile swobodnie. Wagon wyekspedjowano z Nowego Jorku do Chicago. Ale gdy pociąg przybył do Chicago i właściciel cyrku Lewis zjawił się na stacji po odbiór wieloryba z przerażeniem stwierdził, że... pasażera z wagonu - basenu niema. No, niema i tyle. Co się z nim stało? Wysłali po drodze, czy jak? Po dochodzeniu policyjnym okazało się że jakaś banda figlarzy skradła go i prawdopodobnie zamierza wpłynąć do jeziora Erie. Aby zapobiec temu, obstawiono brzegi jeziora gęstymi posterunkami policji. Z kolei Ameryka ma teraz sensację w rodzaju szkockiego Loch-Ness. Już czatają nad jeziorom ciekawi i wypatrują rychło - li wynurzy się z wody grzbiet wieloryba. Tylko patrzeć, jak się zjawia tacy, którzy zapewnją, iż go widzieli... A może zmowa hotelarzy i restauratorów stworzy legendę o wielorybie w jeziorze Erie, jak to zrobili ich koledy po fachu w Szkocji.

### Co usłyszymy dziś przez radio?

- 7.20 Muzyka z płyt.
- 12.05 Muzyka w wyk. orkiestry T. Saredyńskiego.
- 15.40 Chór Juranda (płyty).
- 15.55 Utwory fortepianowe w wyk. Józefa Toikacza.
- 16.40 Odczyt pt. „Jeden z tysięcy walecznych”.
- 16.55 Recital śpiewaczy Walenty ny Walewskiej
- 17.20 Koncert kameralny w wyk. Ireny Dubiskiej (skrzypce), Mieczysława Szalowskiego (altówka) i Ignacego Rosenbauma (fort.).
- 18.00 Odczyt pt. „Oświata pozaszkolna”.
- 18.20 Skrzyżka muzyczna (dyr T. Mazurkiewicz)
- 18.35 „Hot jazz” słynne zespoły jazzowe (z objaśnieniami K. Stromengera)
- 20.00 „Verdi a dramata muzyczne” wygł. Cezary Jellenta.
- 20.15 „Otello” — opera Verdiego z płyt. W przerwie: „Kouiarz Wawrzello” — opowiadanie w skróceniu Kossowskiego.
- 23.05 Muzyka taneczna.

- AUDYCJE ZAGRANICZNE
- Berlin (357)
  - 21.00 Symfonia II Beethovena. Lipsk (382)
  - 22.35 Kwartety smyczkowe Beethovena D-dur i C-moll. Stuttgart (523)
  - 23.00 Utwory Beethovena (Sonata fortepianowa op. 49 Nr. 2. Kwartet smyczkowy G-dur).
  - Poste Parisien (313)
  - 21.10 Komedia opera Lachault „Madame Malbrough”. Medjolan (368)
  - 20.40 Opera Verdiego „Nabuchodonozor”. Sztokholm (462)
  - 20.00 Koncert (Uwertura Beethovena „Leonora Nr. 3” Koncert fortepianowy Es-dur Liszta, Symfonia „Wesele wiejskie” Goldmarka, Suita „Opera za 3 grosze” Weilla). Sottens (443)
  - 20.00 Kwartet smyczkowy G-moll Debussy’ego i Kwintet fortepianowy Francka.

## GORZKA HERBATA GENERAŁA YEN!

Wyczarowana bajka romantyczna dwojga kochanków różnych ras.

miły  
pogodny  
pełen  
niefrasobliwego  
humoru  
film

Od jutra w kinie **ROXY**

# PANNA JOSETTA MOJA ŻONA

W rolach głównych

## ANNABELLA i JEAN MURAT



# ZGWAŁCONE DUSZE

POWIEŚĆ SENSACYJNO-EROTYCZNA FRANKA ARNAUA

(Ciąg dalszy).

Następnego dnia, gdy Eberhard zaraz po śniadaniu usiadł do szyfrowania raportu do Berna usłyszał rozdzierający krzyk, dochodzący z pokoju gospodyni, który przeszedł niebawem w głuche żałosne łkanie. Usłyszał jak drzwi od pokoju Mercedes otwierają się i wnet znalazła się ona sama w jego pokoju. Twarz jej była dziwnie zmieniona. Drżącym ze wzruszenia głosem wyrzuciła:

— Pułkownik Faruccio zastrzelił się dzisiaj w nocy!

Eberhard nie mógł się zdobyć na żadną odpowiedź. Przed oczyma stała mu wczorajsza scena: złamany człowiek. „Jeżeli pan sądzi, że nie mogę mu ująć, to jest pan w błędzie!” Tak! To była pomyłka; pułkownik Faruccio wymknął mu się nazawcze! Widział wyraźnie zwłoki pułkownika z żółtą, pomarszczoną twarzą. Z głowy sączyła się krew. Wzruszenie zaparło mu oddech. Ogarnęła go litość dla tego nieszczęśliwego człowieka. Szybko się jednak opanował. Wojna! Cóż właściwie znaczyło w tych czasach jedno życie ludzkie? Nic. Absolutnie nic! Ten człowiek zgrzeszył. Wina jego była wielka. Kara, jaką sobie sam wymierzył, była ciężka, ale sprawiedliwa.

— Czy wiesz coś bliższego, kochana? — przemówił po dłuższym milczeniu.

— Nie. Signora Felicja nie wie, co się z nią dzieje. Nie można jej o nic spytać. Obawiam się, że pułkownik zostawił jakiś list z zeznaniami!

Eberhard nie pomyślał o tem w pierwszej chwili. Było rzeczą możliwą, że pułkownik w obliczu śmierci chciał naprawić swoje błędy. Sytuacja stawała się niezbyt przyjemna. Eberhard głośno zastanawiał się:

— Wątpię, najdroższa! Rząd otrzymał zapewne wcześniej wiadomość o wypadku, aniżeli signora Felicja. Gdyby pułkownik pozostawił jakieś zeznanie, znajdowałibyśmy się w tej chwili już pod kluczem!

Mercedes milczała przez chwilę.

— Taka koncepcja jest prawdopodobna, ale może chcą się oni uprzednio upewnić, nim

przedsięwzma ostateczne kroki. Sytuacja jest nie do pozazdroszczenia. Pocięcza mnie tylko myśl, że w wypadku naszej „wsypy” i signora Felicja nie uszłyby cało. Nikt bowiem nie uwierzy zapewnieniom, że gospodyni tego szpiegowskiego kniazda, nie wiedziawszy o działalności swych lokatorów. Przypuszczam tedy, że pułkownik Faruccio i tę możliwość wziął pod uwagę. W każdym jednak razie należy się przygotować na najgorsze!

— Bez wątpienia Zapomnieliśmy, będąc tu chwilowo bezpieczni, o tem, że musimy być przygotowani na najgorsze. W każdym razie, jeżeli to tylko będzie możliwe, powinniśmy wyjechać jutro z Rzymu!

Wychodząc z domu, natknął się Eberhard na lewantynczyka „profesora”, który również zdawał się być gotowym do wyjścia. Eberhard nie nawiązał żadnych stosunków towarzyskich

z tym człowiekiem, który wydawał mu się ogromnie niesympatyczny.

Profesor chwycił go za ramię.

— Wie pan już?

— Wiem! Czy pan wychodzi, panie profesorze?

— Aby więcej nie wrócić, panie Farnaglia!

— Czy uważa pan sytuację za poważną?

— Niebezpieczeństwo grozi nam zawsze. Czy od wczoraj się zwiększyło, nie wiem. Ale właśnie dlatego, że nie wiem, wolę się przejechać do Neapolu i rozejrzeć się za sposobnością wycieczki do Grecji. Niech Bóg ma pana w swej opiece, panie Farnaglia! Przypuszczam, że i pan nie zagrzeje miejsca w „Albergo Michele”?

— Chyba nie. Bądź pan zdrów, profesorze!

Podali sobie ręce, poczem lewantynczyk skreślił w boczną

ulicę i znikł. Eberhard udał się do signora Faleri.

Hiszpan przyjął go niezbyt uprzejmie.

— Niebezpiecznie jest mnie odwiedzić za dnia, panie Farnaglia! Już to parę razy panu mówiłem. Znam naturalnie cel pańskiej wizyty. Ten głupi chłop! Wpakować sobie kulę w łeb! Czy nie mógł poczekać, aż inni to zrobią? Powiedziałam panu, panie Farnaglia, głupota ludzka nie ma granic. Czy pan wie coś bliższego o tym fatalnym wypadku?

— Tylko sam fakt śmierci jest mi wiadomy.

— O tem wiem od dwu godzin. Czy nie znaleziono czegoś przy nim?

Eberhard potrząsnął głową.

— Gdybym to wiedział, nie przychodziłbym może do pana wcale, signore Faleri!

— Aha! Myśli pan o wyjeździe — i słusznie. Rozsądniej będzie czmychnąć w porę zanim człowiekowi nałożą stryczek na szyję. I ja chciałbym w najbliższych dniach móc panu przesłać kartę pocztową. Aten. Niestety, nie mogę się ruszyć. Ten przeklęty kantor mnie trzyma! A zatem, chce nas pan opuścić, panie Farnaglia? I chce pan przedtem załatwić różne szczegóły, prawda? W pierwszym rzędzie potrzeba panu pieniędzy?

— Nie. Jeżeli przedostanę się do Szwajcarii, zwrócę się do pana Blünzli. W przeciwnym razie nie będą mi pieniądze potrzebne. Ale potrzebuję czegoś innego. Przyniosłem tutaj mój paszport i paszport panny Farere, która wyjeżdża razem ze mną.

Hiszpan mrugnął znacząco: — Tak sobie kombinowałem!

Eberhard udał, że nie słyszy tej uwagi.

— Na tych paszportach brakuje wiz szwajcarskich!

— Te może pan mieć za dzień miunt!

— Autentyczną wzię?

— Wzię, którą sam poseł szwajcarski uzna za autentyczną. Ma pan szczęście. Jest u mnie właśnie specjalista od takich rzeczy. Co jeszcze?

— Czy muszę mieć potwierdzenie wzmeldowania mnie przez komisariat?

— Tak jest. I to zaraz się panu sporządzi. Może chce pan mieć rozkład jazdy?

— To jest zbyteczne. Zdaje się mi, że zna pan na pamięć rozkład pociągów, które mnie interesują.

— Owszem. Może pan odjechać kurjerem o 11,30, jeżeli się pan pośpieszy. A zatem daj się minut cierpliwości, panie Farnaglia! W poselstwie szwajcarskim dłużejby pan czekał. A przytem u nas nie uiszczą pan opłat za wizy! Pozwoli pan, że załatwię parę niezbędnych spraw przez telefon...

Signore Faleri znikł na chwilę za drzwiami, a wróciwszy zasiadł do telefonu. Rozmawiał po włosku, najwidoczniej z bankiem, z którym pozostawał w sto unkiach handlowych o jakiejś firmie, która zbankrutowała. Chciał wiedzieć, jakie są pasywa tej firmy. Dowiedział się, że są nieznaczne i od wiesił słuchawkę.

— Słyszał pan, panie Farnaglia?

— A jakże. Otrzymał pan uspakajające wiadomości.

Hiszpan uśmiechnął się.

— Istotnie... Mógłby pan nawet, sądzę, tu pozostać i nie uciepać z powodu pasywów zbankrutowanej firmy!

— Byłbym odjechał w każdym razie. Przy obecnym stanie rzeczy nie mam już tu nic do roboty.

— „Albergo Michele” nie będzie stało i tak pustkami, signore Farnaglia! Szkoda tylko, że będzie odtąd pozbawione swego protektora wielka szkoda!

Usłyszeli obaj lekkie drapanie do drzwi. Faleri uchylił je i odebrał przez szparę oba paszporty. Eberhard przyjrzał się z zajęciem ich wykonaniu: robota była pierwszorzędną. Obie wizy zarówno jak i stempel policyjny wyglądały bezwzględnie autentycznie.

— A zatem — rzekł z uśmiechem signore Faleri, — jeżeli pan jedzie rzeczywiście, to życzę panu przyjemnej podróży i powodzenia.

— Dziękuję.

Eberhard z pewnym wstętem ujął tustą dłoń hiszpana: i to należało do obowiązków służby.

D. e. n.



Ten głupi chłop Wpakować sobie kulę w łeb!

Grand Kino

Niezapomniany

„Król Żebraków”

Dennis King

oraz popularna para wesołków

Flip i Flap

występują w najnowszej komedji amerykańskiej p. t.

BRAT DJABŁA

Nadprogram:  
Tygodnik  
Foxa  
i P.A.T.

KINO DŹWIĘKOWE  
CZARY

Dziś premiera!

Pocz. seansów o godz. 4-ej.  
Na pierwszy seans miejsca  
od 54 gr.

Pierwszy raz w Łodzi! — Najnowsze arcydzieło  
prod. „Paramount” 1934 r. reż. William Beaudine

„Nieznany Sprawca”

Dramat kryminalny o niezwykłym złozeniu, osnuty na  
tle głośnego procesu Gorgonowej. W rol. gł.:

Jean Hersholt, Wynne  
Gibson, Erwin Stuart.

Rewelacyjny film polskiej produkcji wg. powieści  
Jerzego Kossowskiego

„Pałac na kółkach”

W rolach głównych:

Karolina Łubińska, Igo  
Sym, Zb. Sawan, A. Zelwe-  
rowicz i R. Krukowski



**U okulisty**



— Pan ma bardzo krótki wzrok. Jaki jest pański zawód?  
— Jestem astronomem.

**Wiadomości bieżące**

**NOCNE DYŻURY APTEK.** — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9); L. Steckela (Limanowskiego 37); B. Guchowski (Narutowicza 5); St. Hamburga i S-ki (Główna 50); L. Pawłowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

**KONIEC FERJI.** — W dniu dzisiejszym, po ferjach świątecznych rozpoczynają się normalne lekcje w szkołach wszystkich typów. W szeregu szkołach praca po ferjach rozpocznie się od uroczystego nabożeństwa.

**CHOROBY ZAKAŻNE.** — W ciągu ostatniego tygodnia sprawozdawczego zameldowano w wydziale zdrowia następujące wypadki zachorowań na choroby zakaźne: 6 — dur brzuszny, 18 — błonica, 14 — odra, 4 — krztusiec, 7 — gorączka płożowa. Ogółem 66 wypadków zachorowań.

**ZEBRANIE WŁÓKNIARZY.** — W dniu dzisiejszym w związkach zawodowych włóknarzy odbędzie się zebranie delegatów fabrycznych, celem omówienia spraw ubezpieczeń społecznych. Celem zebrania ma być przedyskutowanie sprawy odroczenia na czas w jakim robotnicy opuścili pracę, nie chcąc stosować się do zarządzenia o przedłużeniu czasu pracy.

**KONKURS NA ROBOTY BRUKARSKIE.** — W najbliższych dniach zarząd miasta ma rozpiąć konkurs na dostawę materiałów brukarskich, które rozpocząć się mają już w kwietniu r. b. Jak wiadomo, na ten cel budżet miasta przewiduje w tym roku poważne sumy.

**KARY ZA OSZUKIWANIE POCZTY.** — Min. poczt. i telegrafów podjęło walkę z uszczuplaniem dochodów poczty przez osoby wprowadzające w błąd urzędy pocztowe przy nadawaniu przesyłek. Zwracana jest uwaga na to, aby zamiast druków nie przysyłać za tańszą opłatą listów, by w paczkach żywnościowych były przesyłane tylko produkty dozwolone rozporządzeniem i t. p. W wypadku ujawnienia oszustwa, pobierana będzie podwójna opłata normalna, gdy zaś stwierdzona zostanie systematyczność — poczta skieruje sprawę na drogę sądową.

**KONKURS MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ.** — Min. opieki społecznej rozpięło konkurs p. n. „Projekt uzdrowienia miasteczka”. Konkurs jest dostępny dla wszystkich urzędników państwowych, samorządowych jak i działaczy społecznych. Wyznaczono cztery nagrody od 100 do 800 zł.

# Ile będziemy płacić świadczeń

**Oplaty pracownika wynoszą obecnie 50 procent składki**

Wobec faktu, iż obecnie odbywa się

zglaszanie pracowników do ubezpieczalni społecznych i że nie wszyscy znają nowe, obowiązujące obecnie przepisy zglaszania, poniżej podajemy najważniejsze z tych przepisów.

**ZGŁOSZENIE I WYMELDOWANIE**

Każdego przyjętego pracownika (umysłowego czy robotnika) pracodawca obowiązany jest zgłosić w ciągu siedmiu dni na specjalnym formularzu do ubezpieczalni społecznej lub jej oddziału, w których okręgu znajduje się miejsce zatrudnienia. Jeśli jednak miejsce zatrudnienia znajduje się poza siedzibą ubezpieczalni zgłoszenie może nastąpić w ciągu 10 dni

od dnia przyjęcia pracownika. W tych samych terminach należy zgłaszać powstanie nowego zakładu pracy albo przyjęcia poraz pierwszy pracowników do zatrudnienia. Pracodawcy zatrudniający najwyżej trzech pracowników obowiązani są zgłaszać indywidualnie każdą zmianę zarobku poszczególnych pracowników.

Zgłoszenia zmian, które nastąpiły w ciągu miesiąca, należy zgłaszać najpóźniej do dnia 10 następnego miesiąca. Wymeldowanie pracownika zwolnionego z pracy powinno być dokonane

w ciągu siedmiu dni.

**SKŁADKI**

Składki ubezpieczeniowe płatne są

łącznie za wszystkie rodzaje ubezpieczenia

co miesiąc z dołu, najpóźniej do 10 następnego miesiąca. Składki od zarobków tygodniowych opłaca się za tygodnie, które zakończyły się w ub. miesiąca kalendarzowym, przyczem za ostatni dzień tygodnia przyjmuje się sobotę. Pracodawca obowiązany jest obliczyć wysokość składek, które powinien wpłacić. Składki za wszystkie rodzaje ubezpieczeń oblicza się od zarobków rzeczywistych zaokrąglonych do jednego zlotego

Podstawą wymiaru składki za wszystkie ubezpieczenia robotników jest zarobek tygodniowy. Dla pracowników umysłowych przy obliczaniu składki na ubezpieczenia chorobowe i od wypadków podstawą jest zarobek tygodniowy, który przyjmuje się jak sześć-dwudziestych piątych zarobku miesięcznego.

Przy ubezpieczeniu emerytalnym pracowników umysłowych podstawą wymiaru składki jest wynagrodzenie miesięczne.

**SKŁADKI ROBOTNIKÓW.**

Najniższą podstawą wymiaru składki tygodniowej na wszystkie ubezpieczenia robotników jest

kwota 6 zł. zarobku

Jeżeli zarobek jest niższy, składki płaci sam pracodawca. Najwyższą podstawą wymiaru za ubezpieczenia chorobowe jest zarobek 174 zł. tygodniowo a na ubezpieczenie emerytalne 72 złote tygodniowo.

Przy zarobkach wyższych składkę na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe oblicza się od 174 zł. a na emerytalne od 72 zł. tygodniowo.

Składka na

ubezpieczenia chorobowe robotników wynosi 5 proc., a przy zarobkach wyższych ponad 174 złote tygodniowo wynosi ryczałtowo 8 zł. 70 gr. tygodniowo.

Połowę składki płaci robotnik i połowę pracodawca.

Składka na ubezpieczenie emerytalne robotników wynosi 5,2 proc.

z zarobków z czego 3,3 proc. opłaca robotnik a 1,9 pracodawca. Przy zarobkach tygodniowych ponad 72 zł. składka wynosi 3 zł. 75 gr. tygodniowo.

**SKŁADKI PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.**

Najniższe i najwyższe granice zarobków tygodniowych pracowników umysłowych dla ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego są te same co dla robotników.

Składka na ubezpieczenie na wypadek choroby wynosi 4,6 proc. (połowę płaci pracodawca i połowę pracownik), przy zarobkach ponad ustalone normy — 8 zł. tygodniowo. Procentowa wysokość składki na ubezpieczenia wypadkowe jest taka sama, jak i robotników.

Najniższą podstawą wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i na wypadek braku pracy jest wynagrodzenie miesięczne w wysokości 60 zł. miesięcznie. Składka wynosi 6 zł. 48 gr. miesięcznie i płaci ją sam pracodawca.

Przy wynagrodzeniach ponad 725 zł. składka miesięczna wynosi 78 zł. 30 gr. Od nadwyżki wynagrodzenia ponad 725 zł. należna jest ponadto składka na ubezpieczenie na wypadek braku pracy w wysokości 1,68 proc. zarobków.

Składki ubezpieczeniowe nie podlegają żadnemu zaokrągleniu. Przy zarobkach od 60 zł. do 400 zł. miesięcznie pracownik płaci dwie piąte składki emerytalnej, a przy zarobkach od 400 zł. do 725 zł. pracownik płaci połowę składki.

## Dopłaty do lekarstw

**pobierane będą już od jutra**

Jak się dowiadujemy, od dnia jutrzejszego ubezpieczalnia społeczna w Łodzi zaczyna pobierać dopłaty za porady lekarskie, lekarstwa, środki lecznicze, pomocnicze i zabiegi lecznicze, zgodnie z rozporządzeniem min. opieki społecznej z grudnia ub. roku. Łódzka ubezpieczalnia otrzymała w dniu wczorajszym z centrali w Warszawie okólnik o terminie pobierania dopłat. Okólnik ten został natychmiast rozesłany do poszczególnych lecznic.

ubezpieczalnia pobiera tylko 20 groszy.

Dopłaty będą uskuteczniane przez wykupienie odpowiednich znaczków przy zgłoszeniu się o świadczenie. Znaczkę tę sprzedawane będą na punktach pomocy lekarskiej.

W niektórych wypadkach ubezpieczeni są zwolnieni od dopłat. W wypadku chorób zakaźnych, chorób ostrych, chorób nagłych i spowodowanych wypadkiem, oraz dzieci do lat 3 we wszystkich wypadkach chorób. Zabiegi chirurgiczne i rozpoznawcze również są wolne od opłat. O dopłacie decyduje lekarz.

Dopłaty za lekarstwa pobiera apteka przy odbieraniu recept

## Konferencja samorządowa

**organizacji byłych wojskowych**

Wojewódzka federacja polskich związków obrońców ojczyzny i zarząd okręgowy związku rezerwistów zwołały przedstawicieli organizacji b. wojskowych z 22 powiatów woj. łódzkiego, warszawskiego i kieleckiego dla ustalenia wytycznych odnośnie zbliżających się wyborów samorządowych.

Referat samorządowy z omówieniem techniki wyborczej wygłosił p. Petrus. Referat polityczny z uwzględnieniem roli b. wojskowych na przestrzeni ostatniego wieku wygłosił prezes wojewódzkiej federacji pos. dr. Fichna. Rolę b. wojskowych w przyszłej akcji wyborczej omówił prezes związku rezerwistów p. Piątkowski. Udział b. wojskowych w akcji wychowania państwowego naszego społeczeństwa zreferował delegat centralnego sekretariatu BBWR red. Budziński. W dyskusji ustalone zostały metody przyszłej akcji wyborczej do ciał samorządowych i zebrani wśród największego aplauzu przyjęli rezolucję obowiązującą wszystkie organizacje b. wojskowych na terenie miast i miasteczek okręgu łódzkiego, postanawiającą przystąpić czynnie do kampanii wyborczej do samorządów i nie szczędzić wysiłków aby wspólnie z wszystkimi organizacjami, dla których dobro państwa jest najwyższym prawem — doprowadzić do zwycięstwa na terenie samorządów tych myśli, o które uświadomiony żołnierz - obywatel Rzplitej walczył, walczy i walczyć będzie.

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych w wydziale karno - odwoławczym sądu okręgowego zasiadł Jan Niemczycki, administrator domu nr. 35, przy ul. Narutowicza pod zarzutem dokonania samowolnej eksmisji lokatorki Franciszki Graszgryn, podczas, której wyrzucone z balkonu pierwsze go piętra meble uległy zniszczeniu

## Nieludzki administrator zniszczył mienie ubogiej lokatorki

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych w wydziale karno - odwoławczym sądu okręgowego zasiadł Jan Niemczycki, administrator domu nr. 35, przy ul. Narutowicza pod zarzutem dokonania samowolnej eksmisji lokatorki Franciszki Graszgryn, podczas, której wyrzucone z balkonu pierwsze go piętra meble uległy zniszczeniu

wnieśli na klucz również chorą córkę Franję, przy pomocy wytrychu otworzył drzwi i polecił wyrzucić ruchomości Graszgryn przez balkon na sąsiedni plac. Przy tej czynności wiele mebli uległo zniszczeniu.

Chorą córkę wyniesiono z mieszkania i ułożono na placu pomiędzy połamaniami meblami.

Sąd grodzki po rozpoznaniu tej sprawy skazał nieludzkiego administratora domu na 8 dni bezwzględnej aresztu.

Sąd okręgowy w całej rozciągłości wyrok zatwierdził. (p)

## Biuletyn informacyjny Kina „CAPITOL”

Zgodnie z zapowiedzią wyświetlamy dziś i dni następnych arcydzieło M. GOLDINA wg. SZALOMA ASZA p. t.

### Wuj Mozes

W ślad za tem arcydziełem ukatą się na naszym ekranie najprzedniejsze filmy świata:

Nejwspanialsze widowisko filmowe

### Kawalkada

z Clive Brookiem i Dianą Wynard.

Wyścig pieniędzy i miłości — dramat methi-kurtyzany w filmie p.t.

### Wielka Grzesznica

z Claudette Colbert w roli gł.

OSZOLOMI — ZACHWYCI — WZRUSZY — ROZWESELI uroczo

LILJAN HARVEY w superfilmie FOXA p. t.

### Jej Królewska Mość

**PALACE**  
Ostatnie 2 dni!

„Zdobyć Cię muszę”  
z JANEM KIEPURA  
Nadprogram: Tygodnik Foxa.

**Ceny niższe!**  
1.09, 1.50 i 2.20  
Na pierwsze seanse  
ceny najniższe



Dnia 14 b. m. rozstał się z tym światem

ś. † p.

# JÓZEF LACHMANOWICZ

radca prawny

**Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego,  
Spółki Akcyjnej**

Doskonałemu znawcy prawa za wysoko niesiony sztandar sprawiedliwości i światłe rady w najważniejszych chwilach egzystencji Spółki składa ostatni pośmiertny hołd

**ZARZĄD, DYREKCJA i CAŁY PERSONEL  
Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego,  
Spółki Akcyjnej.**

Rodzinie Zmarłego w dniu 14 b. m.

ś. † p.

adwokata

# Józefa Lachmanowicza

wyraża słowa głębokiego współczucia

**DYREKCJA**

**Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego,  
Spółki Akcyjnej.**



Dnia 14 b. m. zmarł

ś. † p.

# JÓZEF LACHMANOWICZ

**adwokat.**

W Zmarłym tracimy zacnego doradcę prawnego naszej Spółki.

Pamięć o Ním zachowamy w naszych sercach na zawsze.

**Elektrownia Zgierska**  
**Spółka Akcyjna.**

W dniu 14 stycznia b. r. zmarł długoletni członek i przewodniczący Rady Nadzorczej naszego Towarzystwa

ś. † p.

# Józef Lachmanowicz

**adwokat.**

W Zmarłym tracimy nieodżałowanego i światłego doradcę, którego niepospolite zalety charakteru i serca zawsze przyświecać nam będą.

Cześć Jego pamięci.

**ZARZĄD**

Towarzystwa Akcyjnego Sukiennej Manufaktury  
Leonhardt, Woelker i Girbardt w Łodzi, Spółka Akcyjna

Dnia 14 stycznia b. r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach Prezes Rady Nadzorczej naszego Towarzystwa

ś. † p.

# Józef Lachmanowicz

**adwokat.**

Tracimy w Nim zasłużonego współpracownika i oddanego przyjaciela, któremu zawsze dochowamy wdzięcznej pamięci.

**RADA NADZORCZA**

Towarzystwa Akcyjnego Sukiennej Manufaktury  
Leonhardt, Woelker i Girbardt w Łodzi, Spółka Akcyjna



**S. p.**  
**Józef Lachmanowicz**

Świat prawniczy całej Łodzi, a wraz z nim świat prawniczy całej Polski poniósł niepowetowaną stratę. Dnia 14 stycznia 1934 r. zmarł jeden z najwybitniejszych adwokatów polskich Józef Lachmanowicz. Urodzony w Warszawie, Józef Lachmanowicz po ukończeniu studiów uniwersyteckich osiedlił się w roku 1894 w Łodzi, zapisując się na pomocnika adwokata Henryka Maternickiego i praktykując jednocześnie w znanej kancelarii reagenta Jonczera. W r. 1898 otworzył własną kancelarię i w krótkim czasie zasygnalizował jako niepowściąpliwego znawcę prawa cywilnego, a w szczególności prawa hipotecznego. To też po paru latach praktyki, władze Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi powołały go na radcę prawnego i na stanowisku tem pozostaje przez długi szereg lat, przyczyniając się wydatnie do rozwoju tej instytucji.

S. p. Zmarły należał również do wybitnych znawców prawa akcyjnego. Statuty prawne wielu istniejących do dzisiaj przedsiębiorstw są jego dziełem.

Jednym z ostatnich jego twórców jest ustawa znanego w całej Polsce Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego.

W okresie wojny brał czynny udział w pracy Komitetu Obywatelskiego, służąc mu zawsze swoją głęboką wiedzą i wielkim doświadczeniem. Opracowywał projekty ustaw, które przedkładał władzom przez Związek Przemysłu Włókienniczego stawały się w wielkiej mierze prawem obowiązującym.

Dotknięty ciężkimi ciosami losu, znajduje jedynie pocieszenie w niestrudzonej pracy, której oddawał się bez wytchnienia do ostatniej chwili swego życia.

S. p. Józef Lachmanowicz był chlubą adwokatury łódzkiej. Jako obrońca siał z precyzyjnością, głębią i jasnością swoich wywodów, jako doradca cieszył się nieograniczonym zaufaniem społeczeństwa.

Odszedł od nas adwokat — wielki prawnik, obywatel — gorący patriota, człowiek o kryształowym charakterze i wielkim sercu.

Cześć Jego pamięci!

## Autobusiarze nie chcą podpisać umowy zbiorowej

Na dzień wczorajszy do okręgowego inspektoratu pracy zwołana została wspólna konferencja właścicieli autobusów oraz szoferów, mająca na celu uzgodnienie warunków pracy i płacy i podpisanie umowy zbiorowej.

Właściciele autobusów na konferencję tę nie przybyli i w godzinach popołudniowych nadstawili na ręce okręgowego inspektora pracy pismo zawiadaniające, iż umowy zbiorowej nie zawrą.

Wobec powyższego oświadczenia konferencja nie odbyła się, ani też nie został ustalony nowy termin odbycia ponownej konferencji. (p)

# Na butelki z kwasami żrącymi należy odpowiedzieć wzmocnieniem propagandy świadomego macierzyństwa

Oddział łódzki robotniczego towarzystwa służby społecznej, mającego na celu — jak nazwa wskazuje — niesienie szerokim masom pracującym pomocy ko- niecznej i możliwej w istniejących warunkach, powstał przed kilkoma zaledwie miesiącami, lecz w tak krótkim czasie swej działalności potęfił już zapewnić jej dalszy rozwój. Wobec katastrofalnej — w okresie pogłębiającego się z roku na rok kryzysu gospodarczego — sytuacji proletariatu, kiedy

ojcowie i matki, żywiele rodziny, pozbawieni są albo w każdej chwili mogą być pozbawieni pracy i zarobków, a nad ich dziećmi pastwią się głód, zimno, choroba i śmierć,

Rob. tow. służby społecznej za najbardziej pilny nakaz życia uznało stworzenie poradni świadomego macierzyństwa. W dwóch krańcowych dzielnicach robotniczych miasta — na ul. Rybnej i na ul. Suwalskiej — otwarte zostały dwie takie poradnie: lekarze i personel pomocniczy, pełniąc w nich swe obowiązki honorowo za drobną opłatą lub bezpłatnie, dwa razy na tydzień (raz w dzień powszedni i w każdą niedzielę) kobietom, dla tych lub innych powodów zmuszonym wystrząsać się z cięża, dają odpowiednie środki ochronne i udzielają niezbędnych wskazówek. Pouczając, jak zapobiec niepożądanemu ciąży, która przysparza matce nie mniej zryzoty, niż cięża pożądana radości, poradnie te wrywają kobiety z niebezpieczeństwa poronień, dokonywanych przez wszelkiego rodzaju „buby” i nadużywające swej fachowości, niesumienne szerki.

Przed czterema tygodniami komisja organizacyjna łódzkiego oddziału ligi reformy obyczajów, napotkawszy duże trudności w uruchomieniu oddziału, wysunęła — ze względu na pokrewieństwo najbliższych zadań obydwu placówek społecznych i w celu połączenia sił dla skuteczniejszej realizacji tych zadań — projekt wprowadzenia sympatyków ligi reformy obyczajów do rob. tow. służby społecznej. Na zebraniu członków zarządu rob. tow. służby społecznej, na którym obecni byli przedstawiciele niedoszłego oddziału ligi reformy obyczajów, postanowiono wspólnie, przy poparciu zwiększonej ilości ludzi, którzy wyrazili swą gotowość do pracy, wzmocnić propagandę świadomego macierzyństwa przez u-

ządzanie odczytów i pogadarek w różnych punktach miasta,

bez pobierania opłaty za wejście. Ułożono program tych odczytów i pogadarek, przy czym naczelnym miejscem wyznaczono w nim temat: „choroby weneryczne a świadome macierzyństwo”, „alkoholizm a świadome macierzyństwo”, „gruźlica a świadome macierzyństwo”.

Na prośbę zarządu rob. tow. służby społecznej dr. Klinger przyrzekł wygłosić (bezpłatnie) pierwszy z wymienionych odczytów. Licząc się z tem że prelegent może przyciągnąć wielką ilość słuchaczy w śródmieściu, zarząd, rezerwując sobie powtórzenie odczytu w dzielnicy robotniczej, postanowił urządzić go najprzód w sali filharmonii i wyzyskać dla zasilenia nader skromnych funduszy towarzystwa.

I oto dnia 11 stycznia, gdy dr. Klinger z powagą i doświadczeniem lekarza przedstawiał tłumnie zebranej publiczności fakty chorobowe i oświetlał je pod kątem widzenia czysto naukowego, w stronę jego, zanim jeszcze zdążył on wytknąć drogę myślową, zmierzającą do śmielszych wywodów ostatecznych, poczęły padać z galerji butelki z kwasami żrącymi.

Dr. Klinger w porę usunął się z estrady bez szwanku. 5 osób jednak doznało dotkliwych poparzeń, dwie osoby odniosły rany tłuczone głowy butelką; kilkanaście osób wróciło do domu z wypalonymi w palcie dziurami, przy dzisiejszej szocu płośći środków na ubranie nie

## Szczęście około Łodzi (Brzeziny, Łęczycy, Ozorków)

Ciekawym zbiegiem okoliczności zaraz w pierwszych dniach obecnego ciągnięcia loterii państwowej, znaczne wygrane padły w okolicach Łodzi, obdarzając szczęśliwców sporemi sumami pieniędzy. I tak losy kupiono: w Brzezinach w kolekturze nr. 536, w Łęczycy w kolekturze nr. 371, a w Ozorkowie w kolekturze nr. 183 — były pośrednikami w zdobyciu fortuny.

W życiu niewielkiego miasta darzenie takie nie przechodzi bez echa, choć niewielu wie, kto i ile wygrał, wielu sie tem bardzo interesuje, a wszyscy czekają, że na nich przyjdzie kolej.

mniej zapewne bolesnymi, niż poparzeniem ciała.

Tak przejawili swe prawo do protestu przeciwnej propagandy świadomego macierzyństwa! Efekt niezwykłego tego wyczynu cudem ograniczył się do tych tylko ofiar: mogły one być być większe, znacznie większe, tragiczne... Parę minut przed rozpoczęciem odczytu dr. Klinger, dowiedziawszy się, że galerja jest całkowicie wypełniona, na parterze natomiast pozostała część biletów niewyprzedana, wyraził życzenie, by publiczność z galerji zajęła wolne miejsca. W chwili atoli ukazania się prelegenta na podjmu weszła do sali gromada spóźnionych słuchaczy. Organizatorzy odczytu zaniechali więc zamiaru sprowadzenia publiczności z galerji na dół. Gdyby nie to, gdyby rzędy krzesel i przejścia w sali filharmonii zapchane były ludźmi, niewiadomo,

jakie następstwa pociągnęłyby za sobą panika, którą wywołały rozpryskujące się butelki z kwasami żrącymi:

ilu uduszonych, strąconych i pokaleczonych dałby zwycięski wynik tej „ideowej” demonstracji!

Zgóry przygotowany „atak gazowy” na publiczność w sali odczytowej, z jego konsekwencjami faktycznymi i potencjonalnymi, nasuwa nieodparte pytanie:

kto jest odpowiedzialny za tę „bojową” robotę?

Podobno policja zaarrestowała 2 osobników podejrzanych. Lecz poza sprawcami fizycznymi w tym wypadku — jak w tylu innych! — kryją się jego sprawcy moralni: obłudni kłamcy, zwyrodniali w swym egoizmie obrońcy fanatycznej obskurantyzmu, dla których propaganda świadomego macierzyństwa i regulacja urodzeń — to grzech śmiertelny wobec Boga, kościoła, społeczeństwa i państwa. Nad każdym wwsuniętym odcinkiem służby społecznej czuwają oni zdradziecko... Dopóki jednak nie ustaje napór twardej rzeczywistości na tych, którzy idą naprzód, nie zdołają oni ich zatrzymać!

Kto wie, w jakich warunkach tysiące kobiet pracuje w łódzkich fabrykach włókienniczych i jaką torturą dla kobiety ciężarnej jest przy wymaganiem szalonym tempie pracy ob- sługiwanie maszyny lub maszyny kto wczuł się w mekę robotniczą bezrobotnych i żon robotników bezrobotnych, matek drobnych dzieci, kto interesuje się stanem higieniczno-sanitarnym drewniaków, oficynek, przybudówek, poddaszy i suteryn robotniczych, kto zna życie łódzkiego proletariatu, ten rozumie że w Łodzi około 4 proc. wszystkich urodzeń muszą stanowić urodzenia martwe,

t. zn., co 26 — 27 dziecko, któremu matka chciała dać życie, musi zamarnować się w jej łonie, że śmiertelność nie mowlał w dzielnicach wybitnie robotniczych (Stare Miasto, Bałuty, Radogoszcz) musi przekraczać 20 proc., t. zn. co piąte dziecko, które przychodzi na świat, musi opuścić go nim postawi na nim pierwszy krok, że około 30 proc. tych zmarłych niemowląt, czyli pra-

wie trzecia ich część, musi wypełniać w tablicy statystycznej rubrykę „skony z przyczyn wadliwej wrodzonej i wad rozwojowej”, że

około 200 dzieci rocznie musi umierać w szpitalu Anny-Marji na gruźlicę mózgu i opon mózgowych,

że na 16878 dzieci, zbradanych w przyrodni przeciwgruźliczej robotniczego towarzystwa przyjaciół dzieci, w 42 proc. musiano stwierdzić ich styczność z otoczeniem gruźliczem... Kto zna życie łódzkiego proletariatu, ten rozumie, że w Łodzi ilość skonów na gruźlicę musi dosięgać 19 proc. ogólnej ilości skonów, t. zn. co piąty człowiek, który umiera, musi umrzeć na gruźlicę, a ilość skonów na gruźlicę w grupie wieku od 20 do 39 lat, najbujniejszym pod względem zdolności rozrodczych człowieka, najważniejszym przeto pod względem jego obowiązków rodzinnych, musi wynosić ponad 45 proc. t. zn.

co drugi mniej więcej człowiek, który umiera w wieku od 20 do 39 lat, musi umrzeć na gruźlicę...

(Dane z roczników statystycznych miasta Łodzi, oraz z odczytów dr. Mogilnickiego i dr. Szustrowej na akademii przeciwgruźliczej).

Komu i w imię czego wolno w tych warunkach zmuszać kobiety do rodzenia?!

Przed odczytem dr. Klingera rozdawane były na sali ulotki następującej treści:

„Wszystkie matki, które nie mogą, nie chcą lub nie powinny mieć więcej dzieci, bo dla tych, które już mają, nie starczy chleba, ubrania, ani możności należytego wychowania i wykształcenia,

wszystkie kobiety pracujące które mężczy i którym ostatnie siły wyasy ciężka praca fizyczna i umysłowa,

wszystkie chore, zmęczone i pokrzywdzone przez życie, wycefczone głodem i nędzą i nie mogące dać życia zdrowemu potomstwu,

wy wszystkie przyjdźcie do nas, do Poradni Świadomego macierzyństwa, gdzie się dowiecie, jak ustrzec się przed niepożądaną ciążą i dostaniecie pewnie przeciw niej środki!

Uprzedzamy, iż celem naszym nie jest przerywanie istniejącej już ciąży, lecz zapobieganie zajściu w ciążę, niepożądaną ze względów społecznych, osobistych lub zdrowotnych!

Adres: Poradnie Świadomego Macierzyństwa:

ul. Suwalska Nr. 1 (czynna we wtorek),

ul. Rybna Nr. 2-4 (czynna w czwartek).

Godziny przyjęć: od 7 do 8 wiecz. oraz w niedziele od 11 do 12.

Przeczytaj i daj dalej!

Kto zna życie łódzkiego proletariatu, rozumie, że wezwanie to musi dotrzeć do tych, dla których jest przeznaczony.

Tę pewność przeciwstawiamy zbrodniozności organizatorów zamachu, dokonanego na pierwszym z szeregu odczytów, mających na celu propagowanie świadomego macierzyństwa wśród mas pracujących naszego miasta.

Dr. MARJA PRZEDBORSKA.



Szyba wystawowa nigdy nie zamarznie ani mgłą nie zajdzie

jeśli w witrynie pracować będzie

Wentylator-Wiatraczek



Minimalne zużycie prądu (godzina 2 i pół grosza)

Sprzedaj wszelkich aparatów grzejnych na raty i za gotówkę

w Sklepie Elektrowni, ul. Piotrkowska Nr. 115 Telef. 134-42.

WSZELKIE POKAZY NIE OBOWIĄZUJĄ DO KUPNA.



# Kasjarze w gminie żydowskiej

## znaleźli w rozprutej kasie... dwie fałszywe dwuzłotówki

### Fiasco wyprawy dobrze zorganizowanej szajki

W dniu wczorajszym władze śledcze powiadomione zostały o zuchwałym występie kasjarzy na terenie Łodzi. Terenem operacji przestępców był gmach gminy wyznawczej żydowskiej

w Łodzi, przy ul. Pomorskiej nr. 18.

Kiedy kobieta uprzęta pokojem przysłała, jak zwykle, nad ranem, ku swemu zdumieniu skonstatowała, że drzwi wejściowe od frontu są uchylone.

Tchnięta przeczuciem, pobiegła natychmiast do pokojów zarządu gminy. Panował tu

trudny do opisanego nieporządek. Szuflady biurka i szaf zostały wywleczone na środek pokoju, wszędzie poniewierały się papiery, porzucone w nieładzie dokumenty itp.

Nie zwlekając, kobieta zaalarmowała policję. Niezwłocznie na miejsce przybyli przedstawiciele wydziału śledczego oraz sztab wywiadowców.

W pierwszym rzędzie poczęto badać inne pokoje. Okazało się, że

głównym celem wyprawy złodziejskiej była kasa ogniotrwała

stojąca w jednym z pokojów na piętrze.

Gdy wywiadowcy wkroczyli do tego pokoju od razu rzuciła im się w oczy odsunięta od ściany kasa ogniotrwała, otwarta niezem pudelko od sardynek. Przednią ścianą umiejętnie wykrojona „rakiem“

Władze przystąpiły do śledztwa. Zrobiono szereg zdjęć daktyloskopijnych, poczęto badać ślady. Okazało się jednak, że „pracowali“ tam pierwszorzędni fachowcy.

Mimo skrupulatnych badań, nie udało się dotąd znaleźć żadnych śladów. Kasjarze nie pozostawili nic, poza rozprutą kasą, świadcząca o ich „umiejętnościach“.

W międzyczasie przybyły władze gminy. Okazało się, że, na szczęście, w kasie nie przechowywano żadnych pieniędzy,

poza bardzo drobnymi sumami. Krytycznego dnia w kasie były tylko weksle na 160 zł. Kasę pożyczkową, kilka dokumentów

i... dwie fałszywe dwuzłotówki.

Ponieważ zarówno weksle jak i dokumenty leżały w korpertach w małym schowku kasy, włamywacze nawet i tego nie zauważyli.

Włamanie dokonane zostało w nocy. Kasjarze dostali się do wnętrza, przy pomocy podrobionego klucza od drzwi wejściowych. Początkowo, jak wykazują ślady, chcieli rozpruć kasę od tyłu, potem jednak, ponieważ

pancerz stawiał zbyt silny opór otworzyli kasę od przodu. Oczywiście cały wysiłek absolutnie się nie opłacał...

## Ustalenie tożsamości niewiasty, która pozabiła się życia

W związku z wiadomością, jaka ukazała się w dniu wczorajszym w „Głosie Porannym“ p. t. „Uciekinierka z Rosji wystrzałem z rewolweru pozbawiła się życia“ dowiadujemy się szeregu nowych, ciekawych szczegółów, które rzucają inne nieco światło na całość sprawy.

Zdołaliśmy mianowicie ustalić, że denatka nie była uciekinierką z Rosji, lecz polką, wyznania prawosławnego. Nazwisko jej brzmia Halina Natalia Batenina. Urodziła się ona w Piotrkowie i tam uczęszczała do szkoły. Przed kilku laty przybyła do Łodzi i zamieszkała u swych znajomych w domu przy ul. Przejazd 27. Przed kilku miesiącami niewiasta popadła w depresję duchową, a nawet usiłowała pozbawić się życia. Przeszkodziło jej w tym zamiarze. Przedwczoraj udało się wraz z przyjaciółką do jej kuzyna, Stanisława Ciesielskiego przy ul. 1 maja 11. Stamtąd zabrała rewolwer, a następnie w klatce schodowej pozbawiła się życia.

# Łódź na wyłącznej fali 224

## Starania dyrekcji „Polskiego Radja“ zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem

Jak już donosiliśmy przed kilkoma dniami w związku z podziałem fal radiowych dla radiostacji europejskich międzynarodowa unia radiofoniczna w Brukseli przydzieliła Łodzi zamiast dotychczasowej fali długości 233,8 mtr. nową falę dl. 222,6 mtr.

Ogdyby ten przydział fali pozostał, Łódź byłaby mocno pokrzywdzona. Przedewszystkiem dlatego, że tę samą falę przydzielono w Europie 14 radiostacjom, a następnie zmiana ta spowodowałaby wielką moźę, ale niewątpliwie rewolucję w niektórych odbiornikach starego typu, które musiałyby ulec odpowiedniej przeróbce, aby zastosować się do nowego odbioru audycji.

Na wieść więc o przydziale fali 222,6 mtr. Łódź, dyrekcja Polskiego Radja w Warszawie wszczęła energiczne starania w międzynarodowej unii radiofonicznej, które uwieńczone zostały pomyślnym rezultatem.

Doskonale umotywowane żądanie Polskiego Radja spowodowało, że w ostatniej niemal chwili, zaledwie na 12 godzin przed wprowadzeniem w życie nowego planu fal, który rozpoczął obowiązywać z dn. 15 stycznia, przydzielono Łodzi nową wyłączną falę długości 224 metrów, co równa się 1339 kilocycłom. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że na fali, przydzielonej Łodzi, nie pracuje żadna inna radiostacja, to dojdziemy do wniosku, że Łódź odniosła w staraniach swoich na terenie międzynarodowej unii radiofonicznej nieładną sukces.

Przestrojenie radiostacji łódzkiej na tę nową falę odbyło się w nocy z dnia 14 na 15 stycznia i oddział Łódź pracuje już na fali długości 224 mtr. Czy wobec tej zmiany zadanie przeobrażenia w odbiorze radio-aparatów łódzkich?

Oczywista, że tak. Łódź łapiemy obecnie na skali odbiornika o mniej więcej 5 stopni dalej od dotychczasowego miejsca w stronę zera. A więc zaszło jedynie lekkie przesunięcie skali w naszych odbiornikach. Tutaj trzeba zaznaczyć, że przez przekręcenie skali o mniej więcej 5 stopni w stronę zera można dostrzelić do obecnej fali wszystkie bez wyjątku odbiorniki.

Pierwotne przypuszczenie, że na

Dnia 12 bm. zmarła w Pyzdrach i tam pochowana została

B. P.

## Rachela Fiszerowa

l-o voto Poswoiska

o ezom zawiadamiają w głębokim żalu

Córki, Synowa, Zięciowie, Wnuczki  
Wnuki i Prawnuki

## Wyjaśnienie w sprawie dr. Wielińskiego

W związku z artykułami, które ukazywały się na łamach naszego pisma, skierowanymi przeciwko b. wiceprezydentowi dr. Wielińskiemu w związku z jego działalnością na terenie samorządu po wystąpieniu z P. P. S. wyjaśniamy, że zarzuty nasze przeciwko dr. Wielińskiemu oparte były na tendencyjnych informacjach, inspirowanych nam przez przeciwników politycznych dr. Wielińskiego.

W szczególności zaś dotyczyło zarzutu, jakoby dr. Wieliński „wynurzał w błocie“ wydział kanalizacyjny i inżynierów ś. p. Skrzywaną i Stulkowskiego oraz p. Rymusza i że magistrat z tego powodu pociągnął do odpowiedzialności p. Wielińskiego za zniesławienie tych osób i gospodarki magistratu. Okazało się bowiem, że i w tym wypadku wprowadzo-

no nas w błąd, albowiem, jak wynika z dokumentów, śledztwo przeciw p. Rymuszy było prowadzone w sądzie na skutek doniesienia prezydenta Ziemieckiego, a nie dr. Wielińskiego. Dochodzenie zaś przeciwko ś. p. inż. Skrzywanowi i Stulkowskiemu prowadzone w magistracie z inicjatywy p. Karola Rymlera, który złożył skargę pisemną przeciwko kierownictwu wydziału kanalizacji. Magistrat swą uchwałą, a prez. Ziemiecki swoim pismem do urzędu wojewódzkiego w Łodzi (akta K. 19-22/31 z dn. 26.I.1932) — stwierdzili, że osoby te „przez udowodnione czyny, naruszyły obowiązki swego stanowiska służbowego z obrazą dobra publicznego“.

Równocześnie stwierdzamy, że w sprawozdaniu naszym z posiedzenia Sądu Okręgowego w Krakowie znalazła się nieprawdziwa wzmianka o zarządzeniu badaniu poczytalności dr. Wielińskiego. Sprawozdanie to otrzymaliśmy za pośrednictwem agencji „Wap“ i umieszciliśmy na jej odpowiedzialność. Ponieważ stwierdziliśmy, że takiej uchwały nie było, że również inne nasze enuncjacje odnośnie osoby dr. Wielińskiego przedostały się na nasze łamy wskutek złośliwej inspiracji osób trzecich, ponieważ wskutek tego wyrzadziliśmy dr. Wielińskiemu krzywdę, uważamy za stosowne za to go przeprosić.

## Rewolucja w domu kobiet

### Straszne harakiri bezrobotnego mężczyzny

W domu noclegowym dla kobiet przy zbiegu ulic 6 Sierpnia i Strzelców Kaniowskich wybuchła w dniu wczorajszym awantura między pensjonariuszkami. Dotąd nie udało się ustalić na jakim tle posprzeczali się kobiety. Dość jednak na tem, że w wyniku sprzeczki a następnie bójki, interwenjować musiał lekarz pogotowia miejskiego. Helena Andrzejczak tak bowiem poturbowana została przez dwie inne pensjonariuszki, Irenę Nicińską i Antoninę Borutę, że przewieziono ją na kurację do szpitala. Przeciwniczki opatrzył lekarz na miejscu. Miały one podrapane twarze, wydarte włosy — zwykle zresztą następstwa bójki między kobietami.

Lekarz pogotowia miejskiego wezwany został w dniu wczorajszym do wypadku zaczadzenia całej rodziny. Przy ul. Pomorskiej nr. 33, w mieszkaniu Wierników, wskutek zbyt wczesnego zamknięcia szybrów, uległa zatruciu czadem cała rodzina, składająca się z pięciu osób.

Na szczęście nad ranem ktoś usiłował dostać się do mieszkania, a gdy nie otwierano mu dość długo, wszczął alarm. To uratowało zaczadzonych przed śmiercią. Lekarz, po zastosowaniu odpowiednich zabiegów, pozostawił wszystkich na miejscu.

W bramie domu przy ul. Przejazd 24 usiłował pozbawić się życia wystrzałem z rewolweru B. Nadel (Gdańska 28). Do denata przybył lekarz pogotowia i po skonsta-

towaniu rany postrzałowej klatki piersiowej przewióził go w stanie ciężkim do szpitala.

Bolesław Kacperski (Piramowicza 3) w celach samobójczych zadł sobie trzy głębokie rany w klatkę piersiową nożem. Do desperata wezwano pogotowie. Lekarz przewióził ofiarę bezrobotca do szpitala przy ul. Zagajnikowej w stanie bardzo ciężkim.

## Komunikaty

Pod protektorem JWP. wojskowy Aleksandra Hauke - Nowaka i komisarza rządowego m. Łodzi inż. Wacława Wojewódzkiego odbędzie się dnia 16 stycznia 1934 r. zebranie organizacyjne wojewódzkiego komitetu funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą w lokalu państwowego gimnazjum im. Emilia Szezanieckiego w Łodzi, Pomorska 16, o godz. 19. Na porządku dziennym: 1. Zagajenie; 2. Wybór prezydium i komitetu wykonawczego; 3. Organizacja poszczególnych sekcji; 4. Plan pracy w miesiącu zbiorczy od dn. 15.I do dn. 15.II.34 r.; 5. Wolne wnioski.

Dnia 18 stycznia rb. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Wolnej Wszechnicy Polskiej ul. Sterlinga 24 zebranie kole historyków studentów W. W. P. z referatem p. Bagińskiej pt. „Stowarzyszenie młodzieży wileńskiej „Filmael“, na które członków i sympatyków kole zaprasza zarząd.

## Zuchwała kradzież przedzy

### Ze składu przy ul. Sienkiewicza 9 skradziono towaru za 10 tys. złotych

Dzień wczorajszy obfitował w kradzieże. Policja otrzymała szereg meldunków o występach złodziei na terenie całego miasta

O poważnej kradzieży zameł dowiadł Sruł Rotenberg (Gdańska 28). Do jego składu przedzwy i sztuczny jedwabiu przy ul. Sienkiewicza 9 dostali się nocy wczorajszej złodzieje, którzy wynieśli ze składu 87 paczek towaru ogólnej wartości 10 tys. złotych.

Kradzież spostrzeżono nad ranem, kiedy personel przyszedł do pracy. Złodzieje dostali się do składu przy pomocy podrobionych kluczy i wyłamania kłódki. Towar musieli wywieźć przy pomocy uprzednio przygotowanego wehikułu.

## 15 demonstrujących komunistów zasiadło na ławie oskarżonych

Wczoraj w sądzie okręgowym rozpoczął się wielki proces. Na ławie oskarżonych zasiadło 15 osób, oskarżonych o działalność komunistyczną. Rozprawa ze względu na młodociany wiek niektórych oskarżonych odbywa się przy drzwiach zamkniętych.

Akt oskarżenia zarzuca, iż dnia 16 stycznia 1933 roku organizacje komunistyczne zapowiedziały demonstracje pod hasłem „Marsz głodnych“. Przed gmachem urzędu wojewódzkiego obserwację prowadził oddział policji, pod komendą

Ze składnicy tytoniowej i sąsiadującego z nią mieszkania właściciela Adolfa Prawica nie wykryci dotąd sprawcy skradli tytoń, garderobę, bieliznę i inne rzeczy wartości ponad tysiąc złotych.

Z mieszkania, przy ul. Perłowej 20 wykradli złodzieje na szkodę Henryka Malczyka garderobę i bieliznę wartości około 800 złotych.

Z piwnicy domu, przy ul. Głównej 62 niewykryci dotąd przestępcy skradli 300 kg. jabłek, stanowiących własność F. Szajna. Poszkodowany oblicza straty ponad 300 zł

We wszystkich wypadkach policja czyni poszukiwania za złodziejami.

aspiranta Brylaka. Podobne obserwacje zarządzono w innych punktach miasta.

W pewnym momencie policja zwróciła uwagę, iż ulicą Zachodnią zbliża się pochód, na czele którego idzie kilka kobiet, niosąc czteronożną szarfę z czarnymi napisami. Demonstranci wznosili okrzyki.

Policja rozproszyła demonstrantów i zatrzymała 15 osób.

Wszyscy zasiadli na ławie oskarżonych. Wyrok w dniu dzisiejszym. (a)



# TEATR, MUZYKA I SZTUKA

# 8 tysięcy ludzi

## na pogrzebie ofiar katastrofy w „Gentlemanie”

Wczoraj w godzinach popołudniowych wyruszył w kierunku Sta-

rego cmentarza rz.-kat. z prosekto-  
rjum miejskiego przy ul. Łąkowej  
kondukt żałobny trzech tragicznie  
zmarłych podczas wybuchu kotła  
wulkanicznego w fabryce „Gen-  
tleman” robotników: A. p. Jana  
Dudkiewicza, Piotra Baranowskie-  
go i Bolesława Pleśińskiego.

Jeszcze na godzinę przed wyruszeniem konduktu żałobnego, przed domem prosekto-  
rjum zebrały się tysiączne tłumy. Kondukt otwie-  
rała orkiestra robotnicza PPS-u  
dzielnicy bałuckiej, poczem szły  
delegacje z wieńcami swiązków za  
wodowych, kolegów zmarłych oraz  
dyrekcji i zarządu firmy „Gentle-  
man”. W pogrzebie wzięło udział  
przeszło 8 tys. osób.

**Nie odwiedzajcie  
chorych na tyfus brzu-  
szny, gdyż tyfus jest  
chorobą zaraźliwą**

gółów tego interesującego koncer-  
tu niebawem powrócimy.

### KONCERTY RADJOWE

Dziś o godz. 17.20 rozgłoszą war-  
szawska nadaje krótki koncert ka-  
meralny w wykonaniu znakomitego  
zespołu jaki tworzą: Irena Dubiska  
Mieczysław Szaleski i Ignacy Ro-  
senbaum. W programie jeden z  
wcześniejszych utworów „neoklasy-  
ka” wiedeńskiego, Trio h-moll op.  
2 Maxa Regera.

Wspaniałe, ostatnie dzieło Ver-  
diego — opera, a raczej dramat mu-  
zyczny „Otello” nadana będzie  
przez radio z płyt dziś, we wtorek  
o godz. 20.00 w świetnym wyko-  
naniu zespołu teatru „La Scala” w  
Mediolanie. Opera ta dotychczas  
tylko raz nadana była przez radio.  
Audycja ta dla miłośników dobro-  
go śpiewu operowego będzie praw-  
dziwą uczą artystyczną, w której  
pierwsze miejsce zajmie partja te-  
ncrowa — Otella.

Na bogaty i wszechstronny doró-  
bek w okresie po odzyskaniu Nie-  
podległości składają się również i  
utwory kameralne. Dwa z nich, na-  
pisane przez Marjana Neuteicha i  
Bolesława Woytowicza usłyszą ra-  
djośluchaczy przez radio w śro-  
dę dnia 17. 1. o godz. 16.55 w dosko-  
nałym wykonaniu kwartetu war-  
szawskiego

Wielki sukces, jaki odniosła  
przez radio w grudniu r. ub. Hanka  
Ordonówna, zapowiedział drugi jej  
występ. To też kierownictwo arty-  
styczne Polskiego Radja zaprosiło  
wielką artystkę powtórnie na dzień  
7. 1. o godz. 20.30. Repertuar tego  
wieczoru zapowiada się jak zawsze  
bogaty i na wysokim poziomie lite-  
rackim.

Znakomity pianista prof. Zbign-  
iew Jędrzejewski uprawiający z za-  
miłowaniem muzykę nowoczesną,  
która specjalnie charakterem swym  
odpowiada talentowi odtwórczemu

artyści, wystąpi w radjo w dniu  
17. 1. o godz. 21.15. Program wie-  
czoru wypełnią utwory kompozyto-  
rów francuskich, którzy wraz z  
Debussy'm na ozele stworzyli kie-  
runek, stanowiący odpowiednik  
impresjonizmu w malarstwie, a któ-  
remu fortepian zawdzięcza bogatą  
gamę nowych brzmień i wydobycie  
nowych barw i blasków. W pro-  
gramie utwory: de Severac'a, Ra-  
vel'a, Poulence'a, Milhaud'a, Bere-  
zy i F. Rybickiego.

### SZOPKA W ZIEMIAŃSKIEJ.

Jeszcze raz, w środy b. tygodnia,  
ciężące się powodzeniem przedsta-  
wienie „Szopki 1934”, piera Steta-  
na Gelbarta — Kukielki art. mala-  
rza Trębacza.

W sobotę o godz. 9.15 premiera  
drugiego programu szopki w „Zi-  
emiańskiej”.

# PEŁNA TABELA WYGRANYCH

## 7-go dnia ciągnięcia IV-ej klasy 28-mej loterii państwowej.

Wczoraj w 7-mym dniu ciągnięcia  
wygrane padły na następujące numery

Zł. 20.000 — Nr. 20649.

Zł. 10.000 — Nr. 99213, 115335.

Zł. 5.000 — 7214, 41281, 100282,

133198, 136566, 152255.

Zł. 2.000 — Nr. 21197., 28617, 29433,

36268, 38005, 45227, 52025, 55001,

57939, 66457, 72840, 82647, 121258,

131149, 143351, 147093, 167261, 163042,

164056, 162599, 167831.

Zł. 1.000—Nr. 13108, 15252, 18948 24031

26579, 27783, 33182, 31165, 36638, 46110

63832, 65070, 65003, 67293, 70980, 77343

96828, 109306, 110854, 111747, 126072,

129998, 143427.

W drugim ciągnięciu padło:

Zł. 15.000 — Nr. 154173.

Zł. 10.000 — Nr. 116407 132047

169534.

Zł. 5.000 — Nr. 52245 51332 151156.

Zł. 2.000 — Nr. 3347 6182 6833 12643

22942 53945 33831 37458 45506 65118

66898 68213 77277 49447 79306 108758

107345 113112 117373 125519 155172.

Zł. 1.000 na n-ry: 5183 14023 18978

20108 21141 38019 41648 59256 60817

61826 63340 64139 72487 77715 95770

100324 102982 126483 127658 128648

129633 130133 130927 136368 137479

142990 149219 151871 154619 161206

162617 164088 169617 145878 146578

159559

### LOS Y IV-ej KLASY

na jeszcze do nabycia

w Szczęśliwej Kolekturze **KAFTALA**

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 54

**TAM PADŁ PIERWSZY MILION**

### STAWKI.

162 243 97 414 44 574 701 88 852 1068 203  
219 454 65 502 71 632 953 2217 379 81 83 401  
628 77 87 722 3078 100 245 353 698 764 883 970  
77 4302 15 96 474 5046 51 239 303 476 519 519  
767 89 829 918 6013 40 205 46 359 612 38 81 748  
912 7043 117 90 237 42 439 512 87 8022 27 83  
250 427 83 515 37 91 675 722 33 9220 392 542  
611 35 94 704 811 52 967 10103 270 458 527 58  
66 607 27 997 11078 217 400 522 28 84 877 989  
12023 38 39 300 489 501 69 737 93 907 17 13013  
26 324 514 31 32 798 827 983 14040 70 144 347  
469 539 604 31 86 929 87 18188 399 485 582 55  
606 56 62 85 732 16107 34 64 265 404 17 18 27  
49 82 507 31 62 693 708 65 838 923 29 17043 117  
34 69 76 273 370 427 48 49 574 699 775 849 901  
18045 416 24 761 19072 163 258 507 64 89 768  
835 94 95 20052 194 423 69 98 683 53 21008 31  
122 43 88 479 565 607 801 929 68 22063 140 306  
90 490 536 617 64 730 801 984 23100 7 270 369  
87 92 441 566 69 789 874 85 24048 87 197 386  
473 529 41 657 98 774 25262 76 338 85 660 776  
828 91 943 26074 353 565 93 691 95 862 97 983  
27096 249 327 91 479 556 97 608 93 98 733 60  
72 75 77 808 56 925 69 75 28290 466 705 981  
29034 41 193 200 54 398 447 58 502 672 752 61  
925 52 95 30108 219 316 18 52 56 447 526 47  
85 647 837 78 962 31230 55 385 478 539 798 891  
32042 165 206 65 332 435 516 638 63 783 33049  
102 74 204 19 354 417 61 568 87 719 848 56 934  
34129 234 85 399 418 25 611 33 62 709 38 874  
968 35263 351 81 99 448 509 39 50 76 754 899  
922 36973 243 313 549 649 61 37011 19 102 214  
338 83 904 22 657 766 85 960.  
38018 179 217 56 304 79 521 811 13 901 27  
39030 43 72 121 71 211 47 553 628 719 58 923 85  
40033 236 560 626 49 64 69 722 869 973 96 41279  
84 608 63 752 915 35 94 42340 438 503 652 901  
13 43016 64 67 144 242 355 558 600 17 719 812

97 982 44029 35 40 62 230 61 319 504 88 727 812  
74 967 75 98 45071 99 257 75 302 464 69 827 32  
46205 497 560 88 98 635 47061 88 235 417 46 515  
21 85 654 83 952 45054 117 69 94 548 698 780  
869 937 49354 467 513 898 50030 59 86 244 308  
31 56 76 402 25 633 81 711 55 857 976 79 : 001  
14 175 261 442 527 798 903 52282 312 72 92 568  
671 759 908 58 65 70 53235 398 402 34 707 849  
807 16 54050 80 131 560 670 88 779 87 827 66 84  
951 55229 209 46 414 515 28 95 610 23 56067  
261 205 417 57040 41 78 93 166 472 560 697 720  
44 59 810 95 58045 66 617 31 79 727 59025 110  
61 257 96 342 408 19 658 66 78 83 60234 405 630  
87 722 96 802 27 912 35 61099 257 80 316 775  
999 62007 23 71 195 362 510 667 721 67 83 876  
53 921 29 55 92 63017 403 596 617 732 521 37  
83 907 26 50 64482 94 650 728 79 939 65293 439  
519 97 667 90 841 84 85 987 66013 81 275 419  
43 503 672 31 734 824 56 82 930 36 67018 21  
234 49 98 567 68220 319 40 490 96 505 16  
73 938 69027 243 353 442 527 763 89 861 74  
932 57 70020 97 157 274 531 55 846 71145 314  
53 813 614 715 65 72061 147 238 42 465 99 516  
820 59 939 86 98 73034 256 637 827 98 74435 45  
816 95 939 68 78238 309 471 595 641 64 94 792  
957

76066 321 56 88 344 70 670 753 77124 224 95  
376 84 464 79 582 644 742 47 888 764 78045 51  
129 218 379 548 750 79497 650 94 741 889 94 95  
80061 351 405 24 641 785 81000 50 184 435 645  
99 176 82005 89 349 64 588 799 83053 287 508  
649 967 74 84065 130 47 52 253 328 79 438 47  
662 700 27 880 87 58025 258 346 508 673 798  
856 995 86172 80 206 322 89 429 512 793 907  
87058 73 203 303 404 19 88 83 715 865 88000 40  
50 161 85 365 514 55 603 34 722 35 80 86 864  
936 97 89011 24 80 294 95 417 609 754 95 90141  
63 203 570 626 56 845 91058 149 52 266 75 466  
80 522 712 821 99 977 92 92038 44 331 87 503  
64 747 63 936 76 93351 56 86 437 60 506 20 52  
79 635 707 76 863 86 986 94042 78 83 94 360 92  
426 764 806 19 32 95002 61 208 375 92 405 95  
554 673 813 18 910 76 96096 302 47 70 439 46  
572 809 68 75 918 26 27 97024 324 54 450 57 84  
579 98007 36 44 87 287 387 472 528 633 814  
99277 322 614 64 72 77 728 852 100048 113 372  
636 54 768 70 836 900 63 10153 179 224 63 362  
70 450 582 800 78 984 91 102042 49 61 109 80  
283 351 86 515 739 103184 285 378 442 620 63  
712 43 968 74 104040 216 386 427 57 507 812  
105134 325 33 454 75 87 623 31 47 99 727 42 66  
827 106284 363 97 661 981 107018 47 130 90 255  
57 335 87 98 449 50 68 509 14 62 639 43 74 825  
904 108003 26 256 620 65 815 69 912 108018 51  
60 164 86 253 321 451 563 746 807 69 938 83  
110048 582 655 769 809 901 45 46 111136 228 478  
92 636 89 831 75 935 71 112009 85 110 48 314  
445 778 113811 208 563 600 94 825 902.  
114109 267 429 522 49 699 801 28 38 115023  
50 111 43 87 210 21 383 480 751 76 939 116039  
91 287 817 117034 99 125 268 95 358 61 64 559  
606 832 906 118048 95 201 85 322 64 415 957  
119045 486 727 30 823 928 120222 36 70 112 49  
245 62 357 745 50 886 931 121112 28 425 30 582  
698 732 122003 47 118 233 572 806 23 985 123088  
171 309 663 87 580 914 64 124027 124 68 88 96  
202 356 468 86 813 35 937 79 125062 517 21 620  
905 53 126006 269 389 489 692 766 824 127126  
220 41 49 201 500 682 837 47 931 128034 52 252  
391 553 664 828 67 129012 122 233 343 470 94  
662 91 711 13 14 837 972 130039 149 261 409 506  
76 80 675 893 179 131013 281 454 87 610 68 89  
92 958 132003 50 141 220 22 570 703 80 800 93  
133114 40 236 327 417 22 632 87 754 885 921 72  
134051 350 52 658 99 762 803 920 54 62 135012  
67 86 144 251 346 402 547 646 136022 309 40 79  
400 666 137041 168 255 306 11 87 604 866 72  
944 138016 121 331 407 56 535 694 96 771 804  
930 139050 628 68 724 938 54 66 70 140010 51  
132 82 222 74 76 537 49 68 640 523 141078 80  
81 167 222 41 352 78 580 643 59 701 881 82  
142112 95 81 96 414 46 515 36 600 143184 282  
555 87 96 621 54 95 984 144032 41 48 144 90  
419 851 145421 41 524 602 729 51 831 146079 96  
118 287 380 845 95 774 86 844 63 66 147119 220  
47 328 605 15 19 758 816 148028 119 754 149044  
57 120 92 232 702 78 180012 242 65 96 98 523  
79 638 69 92 715 966 151003 405 25 500 57 62  
655 710 899 958.  
152149 380 439 502 14 30 614 728 863 70  
918 153066 322 64 495 754 57 848 76 998 154039

72 98 113 25 76 259 402 10 94 500 695 817 56  
90 973 155015 159 70 280 429 77 755 876 156037  
124 73 97 427 581 92 880 924 157028 70 151 248  
439 70 900 158362 476 619 27 807 54 159149 63  
81 201 356 160011 46 111 210 39 56 680 767 800  
74 934 161105 14 459 69 503 76 638 922 162111  
42 202 90 331 58 513 725 91 8282 163072 115 239  
45 426 92 552 61 897 164089 213 757 77 896  
165045 161 87 224 351 499 547 631 755 840 928  
166165 236 60 402 509 690 787 874 981 167162  
74 272 367 792 828 908 58 168149 91 281 370  
461 651 80 777 94 989 169071 100 637 708 97 897

### CIĄNIENIE DRUGIE.

#### STAWKI.

298 389 797 979 1309 693 2164 209 306 444  
495 800 849 3618 729 4061 225 359 489 624 35  
884 900 5593 742 71 6336 56 507 7022 52 161 86  
206 577 733 8375 9332 707 10431 63 643 53  
11532 645 874 12262 897 13022 535 626 14011  
346 88 690 15773 809 28 940 75 16006 594 616  
744 17165 81 264 494 567 665 720 18183 781  
19082 217 602 724 867 73 954 70 78 30572 814  
970 22086 425 714 23043 338 443 763 881 24043  
624 855 25232 26117 216 301 763 27145 494 620  
28409 563 682 716 908 29063 65 79 636 89 30213  
534 724 31698 32018 92 34218 683 35117 242 365  
626 948 36120 824 37060 142 305 72 558 90 609  
722 896 38792 39044 204 39 490 751 914 40172  
260 447 41637 715 846 42913 235 476 714 69  
42601 21 727 803 963 44030 681 979 45287 46215  
400 863 47557 94 804 48750 49094 62 83 316 49  
964 91 50398 462 762 881 51425 579 6206 45  
408 95 624 53282 516 835 54144 247 489 577 934  
55043 157 314 22 71 952 80 56084 267 497 537  
601 88 802 57428 50 728 58087 189 413 43 365  
602 890 59208 99 575 951 60119 58 285 740  
61220 62 560 675 731 950 62044 369 512 63 684  
63236 507 64381 605 875 65000 275 432 66052  
272 315 41 85 767 67506 729 802 943 68067 361  
461 62 69653 801 71016 16 551 71139 597 632  
701 843 72165 385 783 73099 113 13 56 310 516  
678 705 81 74127 629 798 901 35 76260 507 742  
86.  
76380 94 432 767 7



## Rekordzistki amerykańskie



Frances Harell Marsallis i Helen Richey pobily na aerodromie w Miami (Floryda) rekord długotrwałości lotu.

## Rozgrywki w grach sportowych

### o puchar zimowy PZGS-u

W dniu wczorajszym rozpoczęły się na sali przy ul. Drownowskiej nr. 88, mecze w siatkówkę, w celu wyłonienia mistrza okręgu łódzkiego w grach o puchar zimowy Polskiego związku gier sportowych.

Wobec opóźnienia rozgrywki o puchar PZGS odbędą się w tempie przyspieszonym (w dni powszednie), tak że zostaną ukończone w ciągu 2 tygodni.

# Przyczyny klęski w Sztokholmie

## Brak obozu kondycyjnego. -- Nie wysyłać nowicjuszy. -- Fatalnie słaby i stronniczy sędzia. -- Garncarek skrzywdzony

Bilans dwóch meczów międzypaństwowych ze Szwecją nie przynosi zaszczytu polskiemu pięściarstwu. W pierwszych zawodach odbytych w Poznaniu, zdołaliśmy zaledwie zremisować, w drugich — rewanżowych — w Sztokholmie, przegraliśmy.

Dla nas porażka ta nie jest niespodzianką, lecz tylko smutną konsekwencją nieumiejętnego doboru zawodników i absolutnego braku jakiegokolwiek przygotowania ich do tej ciężkiej przeprawy.

Podczas gdy u nas okres poprzedzający to spotkanie nazwać można nieróbstwem jednośnych czynników PZB., szwedi nie zasypiali sprawy i czynili wszystko, co było w ich mocy, by przeciwstawić nam zespół bardzo silny i starannie przygotowany. Mecz sam był nadzwyczajnie reklamowany przez prasę i wszystkie niemal pisma poświęcały mu codziennie wiele miejsca, zamieszczając również fotografie naszych reprezentantów. Wobec tej reklamy zainteresowanie zawodami wzrosło do zenitu. Jakaż o brzmienia wartość propagandową miało by odniesione przez nas zwycięstwo.

A przecież leżało ono w granicach możliwości. Nasi zawodnicy, jeśli przegrywali, to minimalną różnicą punktów, podczas gdy zwycięstwa ich były bardzo wysokie. To dowodzi że gdyby drużynę podciągnięto nieco w formie, gdyby chociaż

tydzień przed wyjazdem mogła ona potrenować w obozie kondycyjnym, końcowy wynik

## Kanada już wysłała swego mistrza hokejowego

Kanadyjska drużyna hokejo wa Saskatoon Quakers, która reprezentować będzie barwy Kanady na mistrzostwach hokejowych świata w Medjolanie, przybyła już do Europy. Kanadyjczycy wylądowali w Bergen W skład ekspedycji wchodzi 12 zawodników. Drużyna ta, mimo, iż pochodzi z małego miasteczka, stanowi jednak najlepszą klasę hokeja kanadyjskiego. Przed wyjazdem do Europy rozegrali oni 10 spotkań z najsilniejszymi zespołami kanadyjskimi, wychodząc z każdego zwycięsko.

## Piłat i Majchrzycki wędrują do Warszawianki

Po dezercji z szeregów Warty poznańskiej dwóch pięściarzy Polusa i Forlańskiego, dwóch dalszych pięściarzy poznańskich a mianowicie Majchrzycki i Piłat noszą się z myślą opuszczenia barw klubowych.

Jak krąży pogłoski zarówno jeden, jak i drugi zamierzają wstąpić do stołecznej Warszawianki.

## Thunberg nadal zwycięża

W Davos odbyły się wielkie zawody łyżwiarskie przy udziale starego mistrza i rekordzisty fińskiego Thunberga. Zawody zakończyły się zwycięstwem Thunberga nad elitą łyżwiarzy norweskich, przy czym Thunberg zdobył (w biegach 500, 1500 i 5 klm.) 143,23 p. przed Petersenem, Evensenem i Mathiesenem.

Na zawodach tych norweżka Synnoeve Lie pobiła rekord światowy na 1000 mtr., osiągając czas 1.48,1 przed austriaczką Landbeck 1.49,9. W zawodach jazdy figurowej zwyciężyła Landbeck przed angielską Coolidge.

meczu sztokholmskiego byłby nieco inny. Tego nie uczyniono i w tym właśnie tkwi największy błąd czynników decydujących.

Szwedzi byli zdecydowanie lepsi w pierwszych trzech kategoriach wag zarówno technicznie jak i taktycznie. Znacząco było nadzwyczajne obycie ringowe. Tego przy zestawianiu drużyny naszej absolutnie nie wzięto pod uwagę i wysokie szanse przeciwnika zwiększono jeszcze, wysyłając w wadze muszej nowicjusza. Na dobitkę zło go sędzia ringowy Itaenen był poprostu beznadziejny i krzywdził zawodników polskich, faworyzując gospodarzy. Gdy polak miał przewagę przerywał walkę, starał się zasłaniać szwedem przed atakami, zwracał wiecznie naszym zawodnikom uwagę, zamykając oczy na wszystkie przewinienia szwedów. Przy rozłączaniu walki zawsze odpychał polaka, tolerował zbyt niskie uniki przeciwnika itp. Zwarcie uznawał za regulę za podstawę nieprawidłową i natychmiast interwenjował. Dziwić się należy, że tej miary arbiter mógł spełniać swe funkcje na olimpiadach w Amsterdamie i w Los Angeles.

Najbardziej skrzywdzono Garncareka. Nawet publiczność ujęła się za łodzianinem, wyrażając swe niezadowolenie gwizdem i okrzykami. Sędziowanie było jawne. To znaczy, że każdy sędzia za pomocą lampki elektrycznej dawał znać jaką wydał decyzję. Nawet prezes międzynarodowego związku bokserkiego p. Soederland oświadczył, że był niemile za skoczony gdy ogłoszono przegraną Garncareka.

Gorycz porażki sztokholmskiej może nam najwyżej osłodzić niezwykle gościnne przyjęcie, jakiego doznała nasza drużyna.

Następny mecz odbędzie się w środę w Orebro, miasteczku, liczącym 30 tys. ludności. Przeciwnikami naszych zawodników będą: pięściarze z Orebro, Goeteborga, Malmö i Bernenge. Szwedzi wystawiają skład: Larson, Stomborg, Andersen, Karlsson II, znany z występów w Polsce, gdzie pokonał Cyrana, w półśredniej Karlsson I, Hakouson, Soederberg i Gelstrom.

## Nowe władze ŁOZPN. nie różnią się od poprzednich

Dopiero o godzinie 3-ej nad ranem zakończyły się obrady walnego zgromadzenia Ł. O. Z. P. N. Do nowych władz związku wybrani zostali: prezes Konopka, wiceprezesi Malinowski, Głazewski i Kalenbach, sekretarze: Wajnberg i Rębalski, skarbnik Wasiak i członkowie zarządu: Jordan i Cygler. Wydział gier i dyscypliny tworzą: przewodniczący: Kalenbach, członkowie: Cerbel, Skibiński, Lohrer, Zatke, Blumsztajn, Kaufman, Majchrzycki, Kaźmierczak i Wahlman. Zmiany, jak widzimy, nieznaczne.

Z ważniejszych uchwał wymienić należy zmiany dotyczące systemu rozgrywek. We wszystkich klasach mistrzostwa odbywać się będą w dwóch rundach na wiosnę i jesień, przyczem klasa A będzie się składała z dziesięciu klubów, tak, że Hakoah i Makabi unikną degradacji, a jako dzie siąty klub zaawansuje Kaliski Kl. Sp.

## Uniwersytet narciarski

### Mecz narodów słowiańskich w Zakopanem

„Polski związek narciarski” zorganizował na obecny sezon w Zakopanem i na Śląsku centra wyszkolenia narciarskiego co jest wielką atrakcją dla początkujących narciarzy. Taki uniwersytet narciarski na wzór szkoły Schneidra w Arlbergu, przypadnie niezawodnie do smaku naszym narciarzom.

Na luty zapowiedziany jest w Zakopanem wielki „Mecz narodów słowiańskich” pod protektoratem p. Prezydenta Rzplitej i p. marszałka Piłsudskiego z udziałem oprócz Polski narciarzy z Czechosłowacji z Jugosławii i z Bułgarii.

Przewidziane są trzy pociągi rajdowe. Jedną dla narciarzy krajowych, drugi dla zagranicznych, trzeci wyłącznie dla narciarzy angielskich, którzy zapowiedzieli swój przyjazd na narzec. Oprócz wygodnych wagonów pociągu rajdowe będą wiozły normalny wóz sypialny, jakoteż wóz restauracyjny i prawdopodobnie dancinowy tak, że obok wygod zapewni się uczestnikom możliwość rozrywek i przyjemności.

T. K. N. organizuje sto stacji narciarskich, służąc zarazem każdej chwili spisanem lokali, mogących użyć narciarzom pomieszczenia, jakoteż utrzymania po najniższych cenach.

## Wspólnym wysiłkiem ofiarą pomóżmy bezrobotnym

## Chmielewski już walczy

### Śląski P.K.S. przybywa na mecz z I.K.P.

W najbliższą niedzielę odbędzie się w sali filharmonii drużynowy mecz pięściarski pomiędzy mistrzem Śląska Politycznym Kl. Sp. a drużyną IKP. Mecz ten przerwie wreszcie martwość obecnego sezonu w naszym mieście.

Ślązacy zapowiadają przysłanie najsilniejszego zespołu, zaś w łódzkiej drużynie ujrzymy ponownie doskonałych pięściarzy Chmielewskiego, Stahla II i Spodenkiewicza, którzy walczyli już swe kontuzje i sa w dobrej kondycji.

Mecz ten będzie próbą sił pięściarstwa Śląskiego i łódzkiego, bowiem w drużynowych mistrzostwach Polski zespoły te nie miały okazji się spotkać. Początek zawodów wyznaczony na godzinę 11.30. IKP. zorganizuje

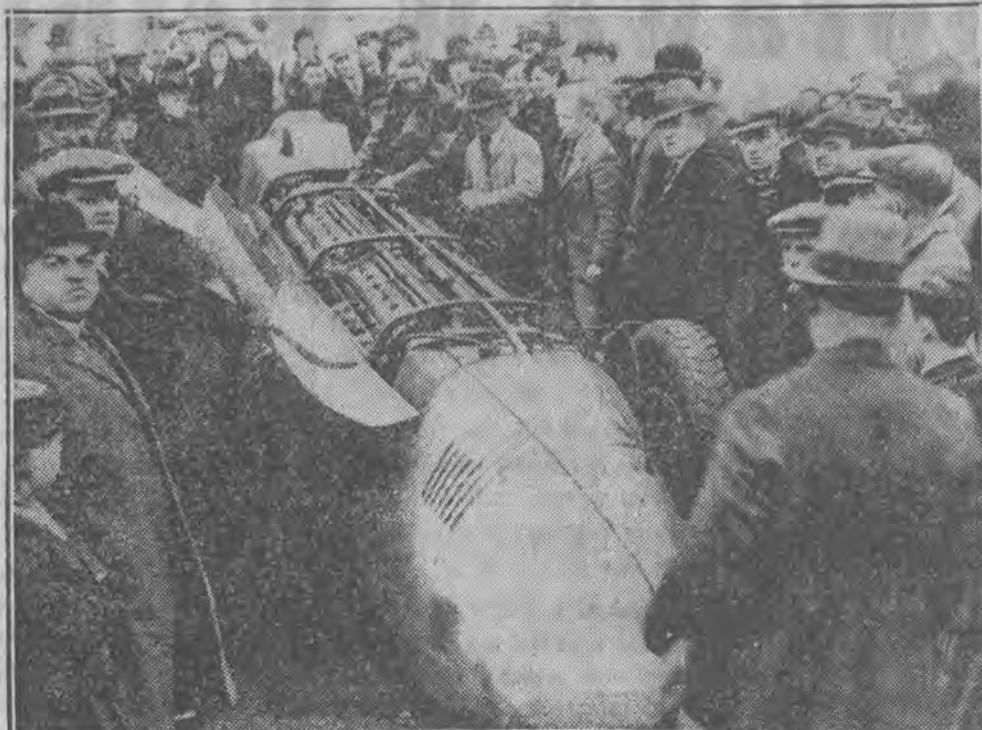
## Poszukuję

do pracy na godziny korespondenta-(ki) ze znajomością języka portugalskiego.

Oferty sub. „H. K.” do adm. Głosu Porannego.

zował przedprzedaż biletów w firmie Kowalski, przy ul. Piotrkowskiej 62.

## Nowy rekord szybkości



chce pobić Anglik Jack Field na wozie rakietowym „Silver - Bullet”, który jest przedmiotem podziwu tłumów w Southampton.



**Długi niemieckie**

Bank Rzeszy zwrócił się do komitetu wierzycieli zagranicznych Niemiec z zaproszeniem o wysłanie delegatów na 22 b. m. do Berlina.

Jak wiadomo, dr. Schacht zawiądomił w imieniu Banku Rzeszy przed paru tygodniami zagranicznych wierzycieli niemieckich, że z uwagi na sytuację walutową Banku Rzeszy Niemcy nie będą w stanie przekazywać zagranicę w dewizach 50 proc. ich należności dłużnych, jak to było czynione dotychczas, lecz tylko 30 proc. Przed powzięciem tej decyzji odbyła się w Banku Rzeszy konferencja z wierzycielami zagranicznymi. Decyzja Banku była tem nie mniej autonomiczna i nie uwzględniała postulatów wyrażonych przez wierzycieli zagranicznych.

W związku z tą decyzją, podniośła się zagranicą, zwłaszcza zaś w Anglii, St. Zjednoczonych i Szwajcarii burza protestów. Zapowiedziany został szereg represji handlowych wobec Niemiec, przedstawiciele zaś dyplomatyczni odpowiednich rządów poczynili u rządu Rzeszy i w Reichsbanku oświadczenia przed stawienia. W związku z tem, Bank Rzeszy wydał w ostatnich dniach obszerny komunikat, w którym jeszcze raz usiłował liczbowo uzasadnić konieczność redukcji transferu na poczet należności zagranicznych. Tłumaczenia niemieckie uznane zostały jednak za niewystarczające, przy czym m. in. podkreślono, że Niemcy, rzekomo nie mające dewiz na spłatę długów, czynią jednak zagranicę duże zakupy niemieckich papierów wyemitowanych zagranicą.

Trudno już dziś przewidzieć, czy zwołany na 22 stycznia do Berlina kongres wierzycieli zagranicznych znajdzie jakieś rozwiązanie tej sprawy, która poważnie zakłóciła stosunki kredytowe zagranicą.

**Konferencja gospodarcza młodzieży**

We wtorek, dnia 14 bm. o godz. 19.30 w lokalu Zjednoczenia Polskiej młodzieży pracującej „Orlą” (Piotrkowska 86) rozpoczęła się międzyorganizacyjna konferencja gospodarcza, urządzona przez centralne towarzystwo popierania wytwórczości krajowej.

Konferencja ta ma na celu omówienie i wyszukanie możliwości wprowadzenia do działających na terenie Łodzi i województwa łódzkiego organizacji młodzieżowych — programu pracy gospodarczej, w myśl założeń C. T. P. W. K.

Zadaniem centralnego towarzystwa jest szerzenie patriotyzmu gospodarczego i popieranie wytwórczości krajowej.

W konferencji wezmą udział delegaci wszystkich organizacji młodzieżowych łódzkich.

**Ulżyj nędzy bezrobotnych**

**Spadek funta**

Bank Polski płacił za dolary 5,60 — 5,62

W dniu wczorajszym na rynku łódzkim notowano dla dolara tendencję nieco słabszą, co świadczą o sile zarówno w obrotach prywatnych, gdzie dolary notowano w granicach od zł. 5,64 do zł. 5,62 jak i w Banku Polskim, który obniżył kurs od zł. 5,60 do zł. 5,62.

W znacznie większym stosunku niżkowały wczoraj funty angielskie, które w obrotach prywatnych notowano od zł. 28,85 do zł. 28,70. Bank Polski kurs funta obniżył do zł. 28,66. W obrotach prywatnych i w Banku Polskim podaż dolarów

**Złote pokrycie waluty — fikcją!**

**Pięć państw posiada 78 proc. światowych zapasów złota**

W niedzielę wygłosił w sali filharmonji doktorant uniwersytetu Strasburskiego, absolwent wyższej szkoły nauk politycznych w Warszawie **p. Leon Wajsfeld** odczyt na temat przyczyn i środków wyjścia z kryzysu światowego.

Na wstępie prelegent skarykteryzował historję poprzednich kryzysów od czasów starożytności. Pierwszym kryzysem w Europie był kryzys w XVII wieku o charakterze czysto monetarnym. Wiek XVIII przyniósł Europie kryzysy giełdowe - kredytowe, pozostałe w związku z brakiem zwonfania do bankowości. Jednakże ani kryzysy monetarne, ani kryzysy monetowo - giełdowe nie wywierały decydującego wpływu na całokształt życia gospodarczego. Dopiero po pojawieniu się maszyny parowej w r. 1825 narodził się nowy typ kryzysu przemysłowego. Kryzysy przemysłowe wywierają bardzo poważny wpływ na całe życie gospodarcze. Zasadniczą ich cechą jest bezrobocie, spadek cen, zmniejszenie produkcji i ogólny zastój w handlu.

Okresy pomyślnej konjunktury kryją w sobie zarodki kryzysu, a kryzys ukrywa w sobie zadatki poprawy. Ten paradoks opiera się na teorii, t. zw. cyklów gospodarczych, powtarzających się co 6 lat. W okresie prosperity wszystko idzie szalonym tempem: kredyt bankowy jest bardzo tani, realizowane są wielkie inwestycje, a z drugiej strony powstaje wówczas nadmierna ilość producentów i rozbudowa posuwa się naprzód znacznie prędzej, aniżeli wzrasta zapotrzebowanie. Nadmiar kapitału prowadzi do niskiej stopy bankowej. Kapitał szuka wówczas ujęcia i przesuwa się na przemysł. Powstaje nadprodukcja, ceny zaczynają spadać i to jest genezą kryzysu.

Z drugiej strony kryzys kryje w sobie poprawę, bo kapitały wycofują się z przemysłu, banki są puste, stopa procentowa idzie w górę, tempo produkcji zostaje zamowiane. Organizmy gospodarcze słabe odpadają i pozostają jedynie przedsiębiorstwa moc-

ne i skonsolidowane. To jest charakter wszystkich kryzysów przedwojennych.

Inaczej kształtują się kryzysy po wojnie, bo nasilenie bezrobocia jest znacznie wyższe. Kryzys obecny rozwija się jako wyjątkowo długotrwały, o charakterze ogólnie - światowym, obejmując kraje — zarówno ubogie w kapitały, jak i posiadające wielką płynność pieniądza. Przesilenie obejmuje przemysł, handel, rolnictwo i surowce.

Do ogólnych przyczyn kryzysów dodać należy inne jeszcze głębsze, które wywołane zostały zjawiskami, niedającymi się objąć znanymi kategorjami. Okres od wojny prusko - francuskiej do wojny światowej dał Europie możność niebywałego rozwoju gospodarczego.

Rozkwit ten wywołał jednak jednocześnie niepoahamowane współzawodnictwo o supremację gospodarczą, finansową i polityczną. Walka ta doprowadziła do tego, że pod koniec XIX stulecia cały świat przynajmniej na papierze podzielony był pomiędzy wielkie mocarstwa. W ten sposób Europa sama przygotowała sobie wrogów

w tych krajach kolonialnych, które same zaczęły się szybko uprzemysławiać. Jednocześnie znalazło zapotrzebowanie w Europie i wzrosło bezrobocie do wojny, która zniszczyła je dną czwartą majątku Europy i przyniosła straty 100 miliardów dolarów.

Drugą przyczyną wzrostu bezrobocia jest mechanizacja pracy i postęp techniczny.

Trzecim wreszcie czynnikiem jest system walutowy oparty na fikcji.

Obieg pieniężny musi mlec pokrycie. Cały zapas złota reprezentuje wartość 24 miliardów dolarów, z czego 38 proc. idzie na cele przemysłowe, a 62 pr. na cele monetarne. Z 15 miliardów dolarów

5 państw, reprezentujących zaledwie 8 proc. ludności, ma w swem posiadaniu 78 proc. tego zapasu złota.

Jak więc reszta ludności, t. j. 2 miliardy ludzi oprócz swój obieg na złocie, którego nie

posiada.

Czwartym wreszcie czynnikiem, pogłębiającym kryzys jest rozstrój form wymiany towarowej po wojnie.

Prelegent charakteryzuje następnie przyczyny ogólniejszego kryzysu, t. j. ogólny stan chaosu myślowego, kryzys intelektualny.

A drogi wyjścia?

Dopatruje się ich prelegent w pewnych daljatywach na okres kilkunastu lat,

które przy dobrej woli można znaleźć, stwarzając system walutowy nie oparty na żadnym kruszcu, ale jedynie i wyłącznie na czynniku zaufania.

Walutę taką musiałoby stworzyć konsorcjum państw, które zagwarantowałoby każdemu

państwu stałość waluty, wyposzczoną w stosunku do jego bogactw naturalnych i jego potrzeb.

Ustaliłyby w ten sposób wahanie waluty,

a poszczególne kraje produkowałyby tylko to, do czego mają najpoważniejsze warunki naturalne. Podniosłaby się konsumpcja wewnętrzna i uregulowanaby została sprawa obiegu.

Likwidację bezrobocia projektuje prelegent przeprowadzić przez indywidualną w każdym kraju i w każdej gałęzi przemysłu skrócenie pracy.

Zrealizowanie tego programu będzie możliwe tylko przy dobrej woli, której dzisiaj jeszcze w państwach kierowniczych niema, ale która musi przysiać, bo w przeciwnym razie cywilizacja zginie.

**Rynek pieniężno-towarowy**

**Cedula giełdy łódzkiej**

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	przedaz	kupno
Dolary	5.63	5.60
Budowlana	41.50	41.—
Dolarówka	51.50	51.—
Inwestyc.	106.50	106.—
Stabilizac.	58.25	57.75
Bank Polski	86.25	86.—

Sytuacja wyczekująca. W poszukiwaniu w dalszym ciągu akcje K. E. L. i Saturny. (ag)

**Warszawska giełda pieniężna**

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słaba, przy obrotach zmniejszonych. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.60 — 5.55 (— 8). Notowane kursy dewiz: Belgja 123.75, Holandia 357.20 (— 45) Londyn 28.70 (— 18), Nowy Jork 5.60,50 — 5.59 (— 7), Nowy Jork — kabel 5.62 — 5.61 (— 7), Oslo 144.60 (— 175), Paryż 26.43, Stokholm 148.40 (— 160), Szwajcarya 172.10 (— 17), Włochy 46.75; w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 212.25 (— 10) W obrotach prywatnych marka niemiecka 210.75 — 210.60 (— 15), szyling austriacki 39.50, korona czeska 25.67, frank francuski 34.85, funt angielski w got. 28.68, dolar got. 5.57,50 (— 5), ru-

bel złoty 4.61,50, dolar złoty 8.94,50 rubel srebrny 1.43, bilon 0.67.

**AKCJE.**

Na rynku akcyjnym tendencja była również słaba. Notowano: Bank Polski 84.75 — 85 — 84.75 (— 100), Lilpopy 10.75 (plus 5), Starachowice 10.50 — 10.30 (— 15).

**PAPIERY PROCENTOWE.**

Dla papierów procentowych tendencja była dość słaba, przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjną i 8 proc. Warszawy. Notowano: 8 proc. budowlana 41.35 — 40.75 — 41, 4 proc. dolarowa 51, 4 proc. inwestycyjna 105, 5 proc. kolejowa 50 — 49.75, 6 proc. dolarowa 58, 7 proc. stabilizacyjna 57.68 — 57.25 — 57.38, 8 proc. Przem. Pol. 60, 4 i pół proc. ziemskie dolarowe 49 — 48.50, 7 proc. ziemskie dolarowe 42, 8 proc. Warszawy 52.25 — 51.75, 8 proc. Łódzi 48.25, 10 proc. Siedlec 41, 6 proc. obligacje m. Warszawy 6 emisja 51; transakcje nienotowane: 3 proc. państwowa renta ziemska 66, 5 proc. renta 55, 8 proc. dillonowska 70.50, 7 proc. warszawska 53, za 7 proc. śląska chciłano płać 52.25.

**Notowania giełdy zbożowo-towarowej w Łodzi**

Owies zbierany 12.— 12.50, owsiej jednolity 12.25 — 12.75. Reszta notowań bez zmian. Uspokojenie ogólne spokojne.

**NOTOWANIA BAWELNY.**

**NOWY JORK**  
loco 11.25 styczeń 10.85 luty 10.98 marzec 10.99 kwiecień 11.07 maj 11.17 czerwiec 11.23 lipiec 11.32 październik 11.50.

**NOWY ORLEAN**  
loco 10.98 styczeń 10.95 marzec 10.99 maj 11.15 lipiec 11.30 październik 11.49 grudzień 11.62.

**LIVERPOOL**  
loco 5.87 styczeń 5.65 luty 5.64 marzec 5.63 kwiecień 5.62 maj 5.62 czerwiec 5.62 lipiec 5.62 sierpień 5.62 wrzesień 5.62 październik 5.63 listopad 5.64 grudzień 5.65

Egipska: loco 8.49 styczeń 8.23 marzec 8.14 maj 8.10 lipiec 8.07 październik 7.96 listopad 7.96 styczeń 7.99.

Upper: loco 6.62 styczeń 6.38 marzec 6.41 maj 6.43 lipiec 6.46 październik 6.47 listopad 6.47 styczeń 6.52.

**ALEKSANDRIA**

Sakellaris: styczeń 14.73 marzec 14.81 maj 14.88 lipiec 15.06. Ashmouni: luty 11.26 kwiecień 11.32 czerwiec 11.43 październik 11.44 grudzień 11.47.

**Poprawa w wełnie**

**Liczny zjazd kupców małopolskich do Łodzi**

Pod koniec ub. tygodnia br. zanotowano w Łodzi barażo poważny zjazd kupców prowincjonalnych, spe-

cjałnie z Małopolski. Zakupy dotyczyły jedynie towarów wełnianych. Producenci tkanin wełnianych liczyli się z tem, iż zapotrzebowanie na towary winno b. poważnie się zwiększyć w związku z hausą na wełnę i zwykłą cen przedzdy czesankowej.

Zapotrzebowanie na towary bawelniane jest nadal niewielkie. Sezon letni w tym dziale rozpocząć się może dopiero w drugiej połowie b. m.

Tranzakcji w wełnie zawarto bardzo mało w związku z tem, iż producenci oraz włóki hurtoownicy poważnie zaostrzyli warunki pokrycia, domagając się we wszystkich prawie wypadkach wyłącznie gotówki. Zaostrenie warunków po-

krycia tłumaczą producenci pogorszeniem wypłacalności klienteli.

Ceny towarów kamgarowych, w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w tym samym okresie roku ub. podwyższono od 10 do 15 proc. w zależności od tego, czy sprzedawano towary z zapasów wyprodukowanych ze starej przedzdy czesankowej, czy też z przedzdy zakupionej już w okresie ostatniej zwyżki.

Największym stosunkowo popytem cieszyły się artykuły wełniane damskie we wszystkich prawie pensjach. Kupcy bezwzględnie pewni, otrzymywali towary te na rachunek otwarty, wzgl. na krótkoterminowy kredyt wekslowy. (ag)



**Dźwiękowy Kino-Teatr**  
**Sztuka**  
Kopernika 16.

Początek o godz. 4 po poł.  
w soboty, niedziele i święta  
o godz. 12-iej  
**Sala dobrze ogrzana**

**Dziś premiera!**

**„Noc w Kairze”**

Dramat nieokielzanej miłości, owiany czaarem  
wschodnich melodji i egzotyizmu p. t.

W rolach głównych: **Myrna Loy** oraz bohater „Ben Hura” **Ramon Nowarro**  
— posagowo piękna — piękny poganin

**Dźwiękowy Kino -Teatr**  
**„Przedwiośnie”**



Żeromskiego 74,  
róg Kopernika

**Dziś premiera!** Upojne, czarowne romanse cygańskie w wyk. najpiękniejszego amanta filmowego

**JOSEGO MOJICA**

to niewysłowiona rozkosz dla oka i ucha w filmie p. t.

**„KRÓL CYGANÓW”**

Następny program: „Gdybym miał miljon”

Dnia 20 stycznia r. b. w sobotę o godz. 12-iej i w niedzielę, dn. 21 stycznia r. b. o godz. 11 poranek dla młodzieży wyświetlany będzie film „Biały wódz”.

Doktor  
**H. SZUMACHER**  
Choroby skórne i weneryczne  
Piotrkowska 56 tel. 148-62  
Przyjmuje od 12-4 pp. i o 6-9 w  
w niedz. i święta od 10 — 1 pp.  
Ceny lecznic

Dr. med.  
**S. Kryńska**  
Chor. skórne i weneryczne  
(kobiety i dzieci)  
godz. przyj. od 10.30—12 i 5—4 pp.  
w niedziele i święta od 3—4  
Sienkiewicza 34 telef. 146-10

Dr. med.  
**Artur Banasz**  
chirurg-urolog  
Wólczańska 23  
przyjmuje od 4 do 6 pp.  
Dla niezamożnych ceny  
lecznicowe

Dr. med.  
**Niewiażski**  
Chor. weneryczne, skórne  
i moczopłciowe  
Andrzeja 5, telef. 159-40  
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w  
w niedziele i święta od 9—1

Doktor  
**S. Brofman**  
choroby weneryczne, moczopłciowe  
i skórne  
Panie od 9 — 11 rano. Panowie od  
11—5 pp. i 7—9 wiecz.  
Zawadzka 38. Tel. 108-07

Dr. med.  
**M. Dawidowicz**  
chor. wewn.  
ELEKTROKARDIOGRAFJA  
(zdjęcia prądów czynnościowych serca)  
przeprowadził się na  
ul. Narutowicza 42  
Tel. 184-91. 5—7

**Ogłoszenie.**

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „K. E. Philipp” oraz jej przedstawiciela Karola Edwarda Philippa na mocy art. 501 i nast. K. H. wzywa wierzycieli upadłej firmy, aby w przeciągu dni 40-tu stawili się przed syndykiem tymczasowym osobiście lub przez pełnomocników i oświadczyli z jakiego tytułu, w jakiej sumie są wierzycielami, oraz złożyli syndykowi w kancelarii jego przy ul. Andrzeja 42 w godzinach 5—7 tytuły swoich wierzycielności.

Sprawdzenie odbędzie się w obecności Sędziego-Komisarza między wierzycielami lub ich pełnomocnikami a syndykiem, w drodze kontradyktoryjnej w sali zebrań Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego 5, sala Nr. III w dniu 1 ym marca 1934 r. o godz. 11.

Syndyk tymczasowy  
adw. Michał Lewita  
Łódź, ul. Andrzeja 42

JEDYNY PRZYJACIEL  
KTÓRY NIGDY NIE ZAWODZI  
TO ORYGINALNE

**“OLLA”**

PREZENTY WYWINY

**OGŁOSZENIE.**

Tymczasowy Zarząd m. Tomaszowa-Maz. podaje do wiadomości publicznej, że na mocy art. 1 ustęp 3 ustawy z dnia 17. 12. 1931 roku o państwowym podatku od energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 112 z dnia 31. 12. 1931 r. poz. 880) wprowadzony został z dniem 1 stycznia 1934 roku na rzecz Kasy Miejskiej dodatek komunalny do państwowego podatku od energii elektrycznej w wysokości 25% państwowego podatku od energii elektrycznej.

Tomaszów-Maz., dnia 31 grudnia 1933 r.

Tymczasowy Zarząd m. Tomaszowa-Mazow.  
Komisarz: (—) Ryehlicki

Dnia 16 stycznia 1934 roku o godz. 8.30 w lokalu Żydowskiego Stronnictwa Ludowego przy ulicy Zielonej nr. 10-a odbędzie się

**zebranie przedstawicieli**

Żydowskich Cechów i Korporacji Rzemieślniczych oraz Stowarzyszeń Kupieckich w sprawie wyborów do Rady Miejskiej.

Przemawiać będą: adwokat Józef Wajoman, radca P. Chari, magister M. Balberyski, radca A. Glatman i inni.

Wzywa się przedstawicieli organizacji do licznego przybycia.

**Ogłoszenia drobne**

**ZŁOTO, SREBRO, biżuterję i kwity lombardowe** kupuje i płaci najwyższe ceny  
Magazyn jubilerski **I. Fijałko**,  
Piotrkowska 7.

**WÓZECZKI** dziecięce Kon-Kon po cenach fabrycznych, wyzmaczki poleca **Marja Jakobi**,  
Piotrkowska 107, sklep w podwórzu. 676—8

**POSZUKIWANA** inteligentna panna do 8-miesięcznego chłopca i do prowadzenia gospodarstwa. Zgłosić się: **Wólczańska 63, m. 12, od 10 rano do 3 po południu.**

**Choroby zwierząt**  
(Specjalność—psy domowe)  
Lekars medycyny weterynaryjnej  
**M. A. Reich**  
przyjmuje codziennie od 9 do 1 i od 4—7 p.p.  
Nawrot 1a, II p. Tel. 175-77  
Ceny lecznicowe.

**DYSKONTUJĘ** weksle bezpośrednio lekarzom, adwokatom, aptekarzom na bardzo dogodnych warunkach. Dyskretna zapewniona. Oferty do „Głosu” pod „Dyskonto”. 6420—3

**OSTRZEŻENIE.** Ostrzega się przed nabyciem listu zastawnego Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi Nr. 151550 Serja X, który został skradziony w pociągu na trasie Łódź—Poznań. Hantschaub — Bazylea.

**ZGUBIONO** weksel na zł. 50.— płatny dn. 9 lutego 1934 r., wystawca Franciszek Szczepkowski, Łódź, ul. Marynarska 44; na odwrotnej stronie zanotowano na poczet długu zł. 20.—.

**WŁADYSŁAW Różanykwiat** ucz. V klasy powszechnej Społecznego Polskiego Gimnazjum Męskiego 29 gubił matrykę.

**SŁONECZNE** 8 pokoje, front, pierwsze piętro, od zaraz. Śródmiejska nr. 53, dozorca wskaże.

Doktor  
**KLINGER**  
spec. chor. weneryczn., skórnych i włosów (porady seksualne)  
Andrzeja 2, tel. 132-28  
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w.  
W niedziele i święta od 10—12

Dr. med.  
**Wołkowyski**  
Cegielniana 4 tel. 216-90  
Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne  
przyjmuje od 9—1 i od 5—9 wiecz  
w niedz. i święta od 9 do 1 po poł

Doktor  
**W. Łagunowski**  
Piotrkowska 70, tel. 181-83  
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe  
Gabinet Roentgeno-leczniczy  
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1-iej do 2.30 pp., od 6 do 8.30 wiecz  
w niedziele i święta od 10—1

Dr. med.  
**H. LUBICZ**  
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych  
**powrócił**  
Cegielniana 7, tel. 141-32  
Przyjmuje od g. 8—10, 12—2 5—8 w.  
w niedzielę i święta od 9—11.

Dr. med.  
**L. NITECKI**  
Spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych  
Nawrot 32 tel. 219-18  
przyjmuje od 8—10 r. i od 5 — 9 w  
w niedziele i święta od 9—12 w poł

Tu odzyskasz zdrowie! pijąc naturalną wodę gorzką  
**„PALMA”**  
leczy choroby żołądka, kiszek, wątroby, kamieni wątrobowych, żółtaczkę, cukrzyce, przemianę materji, bóle głowy, hemoroidy.  
Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Starszy Felczer  
**A. NEUMARK**  
przeprowadził się  
na **POŁUDNIOWA 28**  
pop. of. II p. tel. 103-46  
przyjmuje do 10 r. — od 2—4 pp i od 8—9 w. Dla niezamożnych ceny  
lecznic.

Dr. med.  
**H. Różaner**  
Narutowicza 9, II piętro  
Tel. 128-98  
Choroby: weneryczne, moczopłciowe i skórne  
przyjmuje od 8—10 rano i 5—8 pop.  
w niedz. i święta od 10—1 po poł.

**Institut de beauté**  
**R. WOLLMANOWEJ**  
Zawadzka 12. Tel. 235-01  
stosuje najnowsze metody leczenia wszelkich defektów cery syst. Cedibe'a w Paryżu. Odmrożenia. Czerw. nosy i ręce. Usuw. lupieżu.  
Maquillage. — Porady bezpłatne.

**RAKIETA**  
ul. Sienkiewicza 40  
Tel. 141-22

**Dziś premiera!**  
**Pod Pręgierzem**  
wg. słynnej powieści **VICKI BAUM.**  
W rolach głównych: **Nancy Carroll i Cary Garant.**  
Aktualności dźwiękowe. Nadprogram:  
Następny program: **„Rozkoszne Kłopoty z Maurice'm Chevalier'em**



# CAPITOL

## Dziś prezentujemy!

Potężne arcydzieło filmowe w języku żydowskim Reżyserji M. GOLDINA wg. rozgłośnej powieści SZALOMA ASZA p. t.

# WUJ MOZES

Epopea radości i smutków żydów na szerokim świecie.

Role główne w wykonaniu:

**Morisa Szwarca, Rubina Goldberga, Judyty Aberbanell**

NADPROGRAM: PORAZ PIERWSZY W POLSCE REWELACYJNY DODATEK P. A. T. obrazujący pierwszą podróż pionierów żydowskich do PALESTYNY na polskim okręcie „POLONIA“.



## 3 lutego w Sali Filharmonii

odbędzie się

# wielki bal maskowy na który czeka cała Łódź

## RUPTURY

(przepukliny), skrzywienie kręgosłupa (garby), skrzywienie nóg i kolan, gruźlica kości, płaskie bolące stopy (plattfuss) i wszelkie inne kalectwa!



Specjalne lecznicze gumowe ortopedyczne bandaże mojej metody umie scowiają pod gwarancją radykalnie nawet najstarsze i najniebezpieczniejsze ruptury (przepukliny) wszelkiego rodzaju u mężczyzn, kobiet i dzieci.

Obniżenie żołądka i trzewi usuwam przez założenie specjalnych indywidualnie dopasowanych, h bandaży brzusznych.

Na skrzywienie kręgosłupa (garby) lecznicze gorsety ortopedyczne na gruźlicę kości aparaty ortopedyczne. Na płaskie bolące stopy specjalne wkłady ortopedyczne według modeli gipsowych.

SZTUCZNE RECE I NOGI.

Specjalny zakład dla leczniczej ortopedji

Spec. ortop. **O. PETRYKIEWICZ** ze Lwowa

Łódź, Piramowicza 9 (front, parter), Telefon: 177-09.

Uwaga: Osobiste jawienie się chorych konieczne. (W Zgiersu przy ul. Słowackiego Nr. 2 i Nr. 4 (domy własne).

## UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W ŁODZI. Ogłoszenie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. o dopłatach za porady lekarskie, lekarstwa, środki lecznicze, pomocnicze i zabiegi lecznicze — **Ubezpieczalnia Społeczna pobiera od ubezpieczonych i kontynuujących ubezpieczenie oraz członków ich rodzin następujące dopłaty:**

- za każdą poradę lekarską po 20 groszy,
- za każdy zabieg leczniczy po 10 groszy,
- za każde lekarstwo, środek leczniczy i pomocniczy po 10 groszy,
- za każdy specyfik farmaceutyczny i preparat organo-terapeutyczny po 30 groszy.

Jeżeli zabiegu leczniczego dokonywa się jednocześnie z poradą, wówczas Ubezpieczalnia pobiera tylko 20 groszy.

Wymienione dopłaty ubezpieczony winien uskutecznić przez wykupienie odpowiednich znaczków przy zgłoszeniu się o świadczenia.

Znaczki te sprzedawane są na punktach pomocy lekarskiej.

Wymienione Rozporządzenie zwalnia ubezpieczonych od dopłat w następujących wypadkach:

- chorób zakaźnych,
- chorób ostrych,
- chorób nagłych i spowodowanych wypadkiem oraz
- dzieci do lat 3-ich we wszystkich wypadkach chorób.

Zabiegi chirurgiczne i zabiegi rozpoznawcze również są wolne od dopłat.

Lekarz ordynujący decyduje na podstawie obowiązujących przepisów, czy zgłaszający się po świadczenia uiszcza dopłatę, czy też nie uiszcza.

W wypadku gdy dopłata nie jest wymagana, zgłaszający się zachowuje u siebie wykupiony znaczek, by zużyć znaczek wówczas, gdy zajdzie tego potrzeba.

Dopłaty za lekarstwa pobierają apteki przy odbieraniu recept.

**Ubezpieczeni, udający się po poradę lub lekarstwo, we własnym interesie winni zaopatrzyć się w znaczki dopłat.**

Łódź, w styczniu 1934 r.

**Ubezpieczalnia Społeczna  
w Łodzi.**

Gabinet kosmetyki  
łazienkowej i toaletowej

**Z. SZWALBE**

dypłom Uniwersytecki

Moniuszki 1, tel. 127-99.

Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpeczących włosów.

Przyjmuje 10—2 i 4 —8 wiecz.

## Ceny likwidacyjne MEBLE

nowe i używane

**A. Wajcman**  
6. SIENKIEWICZA 6.

## „HYGIENA”

Łódź, Andrzeja 1.

Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres czyszczenia szyb, frotoowania, cyklinowania i drutowania posadzek. Sprzątanie biur i mieszkań oraz pakowanie okien i drzwi na zimę.

Ceny niskie.

Tel. 108-47 przyw. firmy RSTEL  
Czynny do godz. 7-ej.

Do akt. Nr. Km. 9646 | 35 r.  
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. XI, sam. w Łodzi przy ul. Przejazd 40

na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że

w dniu 22 stycznia 1934 roku o

godz. 11 w Łodzi przy ul.

Lutomierskiej 21

odbędzie się publiczna licytacja ruchomości z mianowicie:

mebli

oszacowanych na łączną sumę zł. 745.—

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, d. 13.1.34 r.

Komornik Antycwiarów

Sprawa F. L. Spiess i Syn

p-ko Szecepan Lubczyński

## Dziś wspaniała premiera!

Poraz pierwszy w Łodzi film o niebywałym napięciu p. t.

# „ZBRODNIARZ”

W rolach głównych: **Charles Laughton i Neil Hamilton**

Passe-partouts oraz bilety ulgowe, prócz urzędowych nieważne



Ceny miejsc: I seans 54 i 85 gr.  
nast. III m. 85 gr., II m. 1.09,  
I m. — 1.30.



Ceny miejsc: I seans 54 i 85 gr.  
nast. III m. 54 gr., II m. 85 gr.  
I m. — 1.09.

**Prenumerata** miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

**Ogłoszenia** za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsc 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wywas, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia sercyszynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm. sagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatki 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej. Reklamy w dodatku ilustrowanym za 1 cm. kwadratowy 1 zł.

Redaktor: **Eugeniusz Kronman**. Za Wydawnictwo odp. Eugeniusz Kronman, „Prasa”, wydawnictwo sp. z ogr. odp. W drukarni własnej Piotrkowska 101